

A PÉCSI ÍTÉLŐTÁBLA POLGÁRI KOLLÉGIUMA

Emlékeztető

A Pécsi Ítéltábla és az illetékességi területéhez tartozó bíróságok csőd- és felszámolási ügyeivel foglalkozó bíráinak és titkárainak a Pécsi Ítéltábla Polgári Kollégiuma 2017. szeptember 15. napján megrendezett tanácskozásáról

Jelen vannak – a mellékelt jelenléti ív szerint – a Pécsi Ítéltábla, a Kaposvári Törvényszék, a Pécsi Törvényszék, a Szekszárdi Törvényszék és a Zalaegerszegi Törvényszék bírái és titkárai, valamint dr. Juhász László a Pécsi Ítéltábla nyugalmazott kollégiumvezetője.

A tanácskozás megvitatta a Cstv. 2017. július 1. napjával hatályba lépett módosításait, ezek értelmezési problémáit, és a következő – a konkrét ügy tényállástól függően alkalmazható, de senkire nem kötelező, és vitás kérdésekben a későbbiekben még újragondolandó - álláspontokat alakította ki:

A hatályba léptető rendelkezésekkel összefüggésben egyetértés volt abban, hogy **a „hatálybalépését követően elrendelt” kifejezésnél az elrendelés alatt kezdő időpontot kell érteni. (Izd.,Emlékeztető a Kúrián 2012. február 29-én tartott konzultációról”)**

I. A Cstv.4.§ (4a), 31.§ (1) bekezdés i)pont, 38.§ (8) bekezdés (a 4.§ (4a) bekezdését törvény hatálybalépését követően elrendelt felszámolási eljárásokban kell alkalmazni, a többi rendelkezést a folyamatban lévő eljárásokban is)

A Cstv. módosított 4.§ beiktatott (4a) bekezdése a gazdálkodó szervezet vagyonába nem tartozó vagyonelemek körét tovább bővítette.

Cstv.4.§(4a) Nem tartozik a támogatás közvetítésével megbízott gazdálkodó szervezet vagyonába az államháztartási, európai uniós vagy más nemzetközi forrásból elszámolási kötelezettséggel átvett olyan támogatási célú pénzeszköz, valamint az abból finanszírozott olyan támogatási célú

a) tulajdoni részesedést megtestesítő befektetés,

b) lízingszerződésből, hitelszerződésből, pénzkölcsön nyújtásából, kockázati tőke vagy más kockázatmegosztási eszközök nyújtásából származó, a támogatott harmadik személlyel szemben fennálló követelés,

c) értékpapír, illetve

d) befektetett eszköz,

amelyet az adósnak, mint a támogatás közvetítésével megbízott szervezetnek - a támogatás nyújtójával jogszabály alapján kötött szerződés alapján - a saját tulajdonú eszközeitől elkülönítetten kellett kezelnie.

A Cstv.4.§ -ával szorosan összefügg a Cstv. 31.§ (1) bekezdésének és a Cstv. 38.§-ának módosítása.

Cstv.31. § (1) A felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet vezetője köteles:

j) a felszámolás kezdő időpontját követő 30 napon belül a felszámoló számára dokumentumokkal alátámasztott kimutatást adni a gazdálkodó szervezet rendelkezése alatt álló azokról a vagyontárgyokról és egyéb eszközökről, amelyek a 4. § értelmében nem tartoznak a gazdálkodó szervezet vagyonába, továbbá ezeket a felszámoló számára rendelkezésre bocsátani.

Cstv. 38. § (8) *A vezető tisztségviselő által a 31. § (1) bekezdés j) pontja alapján átadott vagyont a felszámoló a vagyonról készített kimutatás felszámoló részére történt átadásától számított 30 napon belül adja ki a jogszabályban meghatározott jogosultnak, a jogszabályban meghatározott módon*

Az idézett, módosított jogszabályi rendelkezésekkel összefüggésben a következő kérdések merültek fel:

I/1. Kérdés:

Kötelezhető-e kifogás folytán indult eljárásban a felszámoló arra, hogy a vezető tisztségviselő által átadott kimutatásban feltüntetett ingó vagyontárgyat adja ki a kifogással élőknek.

A tanácskozáson kialakult egységes álláspontja az volt, hogy a kifogás folytán indult eljárásban továbbra sincs helye ingó kiadására irányuló igény érvényesítésének, miután a felszámoló bíróság tulajdonjogi vitát nem dönthet el. A felszámolónak lehetősége van arra, hogy vitassa azt a tényt, hogy a vezető tisztségviselő által átadott listában feltüntetett vagyontárgy valójában nem az adós vagyonába tartozik, e jogvita - amely az igényérvényesítő fél és az adós közötti tulajdoni vita – csak perben dönthető el. Az ilyen irányú kifogást továbbra is el kell utasítani.

I/2. Kérdés:

Ha a vezető tisztségviselő nem tesz eleget a Cstv. 31.§ (1) bekezdés j) pontjában írt kötelezettségének, ezért a felszámolónak nem áll rendelkezésre kimutatás, ezen a címen a vezető tisztségviselő vagyont nem adott át, akkor mulaszthat-e a felszámoló, és kötelezhető-e kifogás folytán indult eljárásban arra, hogy az igényt

érvényesítőnek felszámolás alá nem tartozó vagyont (amely az 1.pontból következően csak pénzeszköz lehet) adjon ki.

Egyetértés volt abban, hogy a Cstv. 28.§ (3) bekezdésében meghatározott 30 napos határidő lejártát megelőzően a felszámoló mulasztása fel sem merülhet, azaz, ha a vezető tisztségviselő nem adott át kimutatást, nincs felszámolói mulasztás.

I/3. Kérdés:

Ha a felszámoló nem kap az adós vezető tisztségviselőjétől kimutatást, de észleli az átadott iratok alapján, hogy – például levont, de be nem fizetett közteher (ez a leggyakoribb eset) vagy egyéb - idegen pénz van az adós vagyonában, teljesíthet-e az arra jogosultnak kifizetést teljesíteni.

Az az álláspont fogalmazódott meg, hogy abban az esetben, ha egyértelműen és nyilvánvalóan megállapítható, hogy a Cstv. 4.§-a hatálya alá tartozó pénzeszköz (tipikusan ki nem fizetett közteher, tartásdíj) van az adós vagyonában, illetve van ennek megfelelő pénzüsszeg, akkor azt a felszámoló kifizetheti a jogosultnak akkor is, ha egyébként a vezető tisztségviselőtől ilyen kimutatást nem kapott. Ha azonban a felszámolás kezdő időpontjában nincs az adós vagyonában pénzeszköz, a jogosultnak hitelezői igény bejelentést kell tennie.

Ha a levont, de meg nem fizetett közteher összegének megfelelő összeg a felszámolás befejezésekor nem áll rendelkezésre (felszámoló felszámolási költségekre felhasználta), a felszámoló nem kötelezhető arra, hogy a hitelező részére saját vagyona terhére teljesítsen kifizetést.(Pécsi Ítéltábla Fpkf.IV.40.158.2015.2) Ilyen esetben nem kell a kifogást érdemben vizsgálni, hiszen megállapításnak arra vonatkozóan, hogy esetlegesen jogszabálysértően járt-e el a felszámoló, nincs helye, kötelezésre vagyon hiányában nem kerülhet sor, a kifogást el kell utasítani. Ugyanez a helyzet akkor is, ha az adós vagyonában a felszámolás kezdő időpontjában nem volt pénzeszköz.

(A Pécsi Ítéltábla tájékoztatja a tanácskozást arról, hogy a Kúria és az ítéltáblák Szegeden megtartott találkozásán felmerült kérdésként az, hogy jogellenesen elszámoltta teheti-e a felszámolási költséget önmagában az a tény, hogy annak forrásaként a felszámoló az esetlegesen a felszámolási vagyonban nem tartozó pénzeszközt használt fel. A Pécsi Ítéltábla a tanácskozáson azt a jogi álláspontját fejtette ki, hogy nem alapozza meg, a felszámolási költség jogellenesen elszámoltnak akkor minősíthető, ha a költség a Cstv. szerint nem minősül felszámolási költségnek, tehát a költség típusa, és nem a költség kifizetésének forrása alapozza meg a jogellenesség megállapítását.)

II. A Cstv. 4/B.§, 38.§ (5a)(5b), Cstv.28.§ (2) bekezdés f) pontja (hatálybalépést követően elrendelt felszámolási eljárásokban kell alkalmazni)

Cstv. 4/B. § A 4/A. §-ban foglaltakat kell alkalmazni a biztosítéki célú vételi jogra, illetve jog vagy követelés biztosítéki célú átruházására is, feltéve, hogy

a) az erre vonatkozó jogszerzési nyilatkozatot a hitelbiztosítéki nyilvántartásba bejegyezték, vagy

b) a jogosult a vételi jogát az ingatlan-nyilvántartásba bejegyeztette, és igazolni tudja, hogy a vételi jogot pénzbeli követelése teljesítésének biztosítékául szerződésben kötötte ki.

(4/A. § A zálogjogosult - ideértve azt az esetet is, ha a zálogjogot óvadékként alapították - a zálogjog érvényesítésével összefüggő jogait a zálogkötelezettel szemben (.....) nem gyakorolhatja, követeléseinek a zálogtárgyból (az óvadék tárgyából) való kielégítésére a csőd eljárás, illetve a felszámolási eljárás keretében kerül sor.)

Itt kell tárgyalni az ezzel szorosán összefüggő Cstv. 38.§ beiktatott (5a) és (5b) bekezdését is.

Cstv.38.§ (5a) Ha

a) az adós valamely kötelezettsége teljesítésének biztosítékául nem lajstromozott jog, valamint követelés biztosítéki célú átruházását kötötték ki, vagy nem lajstromozott ingóra, jogra, valamint követelésre vételi jogot alapítottak oly módon, hogy a jogszerzési nyilatkozatot a felszámolási eljárás kezdeményezését megelőzően a hitelbiztosítéki nyilvántartásba is bejegyezték, vagy

b) az ingatlan-nyilvántartásba a felszámolási eljárás kezdeményezését megelőzően bejegyzett vételi jog jogosultja igazolni tudja, hogy a vételi jogot pénzbeli követelése teljesítésének biztosítékául kötötte ki, a jogszerzésre jogosult, illetve a vételi jog jogosultja ezt a hitelbiztosítékot a felszámolási eljárásban a zálogjogosultakra irányadó szabályok szerint érvényesítheti. Ha ugyanazon vagyontárgyra zálogjogot is alapítottak és az a) vagy b) pont szerinti biztosítéki célú átruházást vagy vételi jogot is kikötöttek, a kielégítési sorrendre a zálogjog alapításának, illetve a biztosítéki célú jogszerzés bejegyzésének időpontja irányadó.

(5b) A biztosítéki célú vételi jog jogosultja a felszámolás kezdő időpontját követő 60 napon belül nyilatkozhat arról is, hogy a vagyontárgyat meg kívánja vásárolni. Ebben az esetben az elővásárlási jog gyakorlására vonatkozó szabályokat is alkalmazni kell a vagyontárgy felszámolási eljárás alatt történő értékesítése sor.

E rendelkezésekkel összefügg a Cstv. 28.§ (2) bekezdés f) pontjának módosítása is.

Cstv. 28.§ (2) A közzétételnek tartalmaznia kell:

f) a hitelezőknek [ideértve a zálogjogosultat, az alzálogjog jogosultját, továbbá a zálogjogosulti bizományost is - ez utóbbit abban az esetben is, ha a biztosított követelés nem, vagy nemcsak őt illeti meg - valamint a biztosítéki célú vételi jog alapításával, illetve jog vagy követelés biztosítéki célú átruházásával érintett, a hitelbiztosítéki nyilvántartásba vagy ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett jogosultakat, továbbá a 3. § (1) bekezdés g) pontja szerinti függő követelés

jogosultjait is] szóló felhívást, hogy ismert követeléseiket - kivéve a felszámolási eljárást közvetlenül megelőző csődeljárásban [27. § (2) bekezdés e) pont] már bejelentett és nyilvántartásba vett követeléseket - a felszámolást elrendelő végzés közzétételétől számított 40 napon belül a felszámolónak jelentsék be;

Egységes volt az álláspont abban, hogy a 4/B.§ a zálogjogosultakat megillető jogokat kiterjesztette a biztosítéki célú vételi jog, illetve a jog vagy követelés biztosítéki célú átruházásának jogosultjára is, tehát e személyek követelése is biztosított követelés lesz a csőd és felszámolási eljárásban.

Egységes volt az álláspont abban is, hogy a módosított 38.§ (5a) bekezdés a) pontjába csak ingóság tartozhat, ingatlan nem (ingatlanra vonatkozó tulajdonjog jogként sem), az itt megjelölt jogszerzési nyilatkozat a hitelbiztosítéki nyilvántartásról szóló 2013. évi CXXI. törvény 8/A.§ szerint - melyet szintén a 2017. évi XLIX. törvény iktatott be 2017. július 1-jétől - nem lajstromozott ingóra, más jogra, valamint követelésre jegyezhető be.

Egyetértés volt abban is, hogy ingatlanra kizárólag az (5a) bekezdés b) pontja vonatkozik. Ingatlan esetében tehát a bejegyzett vételi jog jogosultja lehet biztosított hitelező. Abban az esetben, ha történt a felszámolás kezdő időpontját megelőzően biztosítéki célú tulajdonjog-átruházás, de az ügylet teljesedésbe ment, a tulajdonjog átszállt, a vevő követelése - nyilvánvalóan az ingatlan vételárának beszámításával - megszűnt, fel sem merülhet az, hogy a vevőnek igényt kellene bejelentenie, vagy a megszerzett ingatlan tulajdonjogát bármilyen módon vissza kellene adnia.

A fenti értelmezés irányadó az a) pont esetén is akkor, ha a biztosítéki célú vétel már fogantatba ment, a tulajdonjog átszállt, illetőleg a biztosítéki céllal átruházott követelést beszédtek. (A Pécsi Ítéltábla fenntartja azt a korábbi álláspontját, hogy azt a jogvitát, hogy egy felszámolási eljárásban nem szereplő személlyel szembeni követelés az adóst, vagy más személyt illet meg, a felszámoló bíróság nem döntheti el. Ha a felszámoló álláspontja szerint a követelés az adóst illeti meg, akkor pert kell indítania a kötelezett ellen)

II/1. Kérdés:

Hogyan kell értelmezni a Cstv. 38.§ (5b) bekezdését, mely szerint „a biztosítéki célú vételi jog jogosultja a felszámolás kezdő időpontját követő 60 napon belül nyilatkozhat arról is, hogy a vagyontárgyat meg kívánja vásárolni. Ebben az esetben az elővásárlási jog gyakorlására vonatkozó szabályokat is alkalmazni kell a vagyontárgy felszámolási eljárás alatt történt értékesítése során”.

Egyetértés volt abban, hogy ez esetben a Cstv. 49/E.§ (4) bekezdésének az elővásárlási jogra vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni, azaz a vételi jog jogosultja nem az opciós szerződésben kikötött, hanem a 49.§ (3) bekezdése szerint, a vele közölt, véglegesen kialakul vételáron jogosult vásárolni. Beszámítással azonban nem élhet, ezt

a Cstv. 49.§ (4) bekezdése általában, a 38.§ (4) bekezdése pedig kifejezetten a vételi jog jogosultjára nézve kizárja. Ha pedig jogosult sérelmet szenved, akkor igényét a Cstv. 49.§ (6) bekezdése szerinti perben érvényesítheti, kifogás folytán indult eljárásban az elővásárlási jog jogosultja igényt nem érvényesíthet, nem kérheti a felszámolót szerződéskötésre kötelezni. (Pécsi Ítéltábla Fpkhf.IV.45.127/2017/2. szám)

II/2. Kérdés:

Felmerült az is, hogy a Cstv. 38.§ (5b) bekezdése szerinti nyilatkozatot csak az a vételi jog jogosult teheti-e meg, aki hitelezői igénybejelentést is tett határidőn belül, azaz, feltétele-e a nyilatkozat megtételének az, hogy a vételi jog jogosultja az adós hitelezője legyen.

A tanácskozás egységes álláspontja az volt, hogy nem feltétele. Ha a vételi jog jogosultja a követelését nem jelenti be, nem lesz a felszámolási eljárásban biztosított hitelező, a követelése megszűnik, az (5b) bekezdés szerint jogai gyakorlásától azonban nem zárható el, a bejegyzett vételi joga alapján a vételár megfizetésével (beszámítással nem élhet) az ingatlant elővásárlási jogra jogosultként megvásárolhatja.

II/3. Kérdés:

Ha a vételi jog jogosultja megteszi a nyilatkozatát, a felszámoló azonban közli vele, hogy nem tekinti elővásárlási jogra jogosultnak (elkésettség miatt, vagy egyéb okból, például mert nem igazolta, hogy a vételi jogot pénzbeli követelése teljesítésének biztosítékaul kötötték ki), ezzel kapcsolatban terjeszthető-e elő kifogás.

Az ítéltábla álláspontja az volt, hogy a kifogás folytán indult eljárásban odáig elmehet a bíróság, hogy kötelezi a felszámolót arra, hogy a vételi joggal terhelt ingatlan értékesítése során a vételi jog jogosultját az elővásárlási jogra jogosultakra irányadó szabályok szerint kezelje. E kifogásban azonban csak az vizsgálható, hogy az elővásárlási jogra jogosult a 60 napon belül megtette-e a nyilatkozatát vagy sem. Ha a felszámoló utóbb az elővásárlási jog figyelmen kívül hagyásával köt szerződést, illetve nem köt szerződést a vételi jog jogosultjával, a sérelmet szenvedett az igényét csak perben érvényesítheti.

II/4. Kérdés:

Felmerült az a kérdés is, hogy ha az elővásárlási jog jogosult bejelenti 60 napon belül, hogy élni kíván a jogával, de nem igazolja 60 napon belül, hogy a vételi jogot pénzbeli követelése teljesítésének biztosítékaul kötötték ki, akkor ez eredményez-e ez számára jogvesztést, vagy utóbb (a felszámoló elutasító álláspontjának közlését követően) is benyújthatja az igazolást.

A biztosított hitelezővé váláshoz a törvény egyértelmű rendelkezéséből következően igazolni kell a feltételeket, a Kúria BH2014. 341. számú döntése szerint pedig a

biztosított hitelezővé váláshoz be kell csatolni az ezt igazoló iratokat is határidőn belül. Ha ezt az elvet követjük, akkor az igazolásnak is 60 napon belül kell megtörténnie. A 38.§ (5b) pontja azonban nem ír elő ilyenfajta egyidejűséget, ezért nem lehet egyértelműen kizárni, hogy a jogosult az igazolást később is benyújthassa. Ha azonban a felszámoló elutasító válaszát tudomásul veszi, kifogást nem terjeszt elő, a felszámolóval egyeztetést nem kezdeményez, akkor a kifogás benyújtására nyitva álló határidő leteltét követően már nem sérelmezheti, hogy őt a felszámoló nem tekinti „elővásárlási jogra” jogosultnak, az ezzel kapcsolatos kifogást elkésztettség miatt el kell utasítani.

III. Cstv. 5.§ (10) bekezdés, 6.§ (1e) bekezdés, 6.§ (7) bekezdés bc), 6/A.§ (2) bekezdés, 6/E. § (folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell)

Cstv. 5/A.§ (10) Ha a csődeljárásban, illetve a felszámolási eljárásban egyetlen hitelező vesz részt, a hitelezőt a hitelezői képviselő jogai is megilletik.

Nem merült fel probléma.

Cstv.6/A. (1e) *A bíróság és a felszámoló szervezet az e törvényben meghatározott feladatai és intézkedései ellátásához a polgárok személyi, lakcím és értesítési cím adatait tartalmazó nyilvántartást kezelő szervtől (....) térítésmentesen adatokat igényelhet.*

Nem merült fel probléma.

Cstv.6.§ (7) *Bíró hozza meg a következő határozatokat és jár el a következő eljárási cselekményeknél:*

a) a csődeljárásban a csődeljárás elrendeléséről és megszüntetéséről szóló határozat, a vagyonfelügyelő felmentése tárgyában hozott határozat, az egyezség elbírálása tárgyában, illetve a csődeljárás befejezetté nyilvánítása tárgyában hozott határozat, valamint a felek által előterjesztett kifogás tárgyában hozott érdemi határozat;

b) a felszámolási eljárásban a felszámolást elrendelő végzés, kivéve, ha
ba) az eljárás a cégbíróság értesítése alapján vagy a végelszámoló kérelmére indult,

bb) az eljárás az adós kezdeményezésére indult, vagy

bc) az eljárás lefolytatása iránt a hitelező nyújtott be kérelmet, de az adós a hitelező követelését elismerte vagy nem vitatta:(ez az új rendelkezés!)

III/1. Kérdés:

Hogyan kell értelmezni a 6.§ (7) bekezdés bc) pontjának azt a kitételét, hogy „az adós a hitelező követelését elismerte vagy nem vitatta.”

Ezzel kapcsolatban az az egységes álláspont alakult ki, hogy csak abban az esetben járhat el a titkár, ha az adós a részére kézbesített hitelezői kérelemre az eljárás során nyilatkozik úgy, hogy a követelést elismeri vagy nem vitatja. Nem lehet kiterjesztően, és úgy értelmezni ezt a rendelkezést, hogy a titkárnak lehetősége van a döntést önállóan meghozni akkor, ha azt a kérdést kell a bizonyítékok mérlegelésével eldönteni, hogy a Cstv.-ben meghatározott határidőn belül az adós a követelést – a felszámolási kérelem benyújtását megelőzően - vitatta-e vagy sem.

Cstv. 6/A.§ (2) *A felfüggesztés a büntetőügyben eljáró bíróság határozatának jogerőre emelkedéséig, illetve a büntetőeljárás során alkalmazott intézkedés végrehajtásának befejezéséig tart. A felfüggesztés nem érinti a felszámoló kötelezettségeit és a 38. § (1) és (2) bekezdésben, valamint a 40. §-ban foglaltak alkalmazását, továbbá az 50. § (2) bekezdése szerinti esetekben a közbenső mérleg évenkénti elkészítésének kötelezettségét. A felfüggesztés időtartama alatt készített közbenső mérleg vagyonfelosztási javaslatot nem tartalmazhat. A felfüggesztés időtartama alatt a kirendelt felszámoló jogait és kötelezettségeit az e §-ban meghatározott keretek között gyakorolhatja. A felfüggesztés időtartama alatt is elbírálhatja a bíróság a felszámoló jogszabálysértő intézkedései vagy mulasztásai ellen benyújtott kifogásokat, és dönthet a közbenső mérleg jóváhagyása tárgyában. A jóváhagyott közbenső mérleg alapján a felszámoló részére kifizethető díj nettó összege nem haladhatja meg a 300 000 forintot.*

III/2. Kérdés:

A törvény hatályba lépését megelőzően felfüggesztett eljárásokban is kell-e a felszámolónak közbenső mérleget készítenie.

Ezzel kapcsolatban az az álláspont alakult ki, hogy mivel a rendelkezést a folyamatban lévő (azaz a hatályba léptető rendelkezés szempontból a törvény hatályba lépését megelőzően, és nem azt követően elrendelt) felszámolási eljárásokban is alkalmazni kell, ezekben az esetekben pedig maga a felszámolás folyamatban van, ezért a felszámoló köteles közbenső mérleget készíteni.

Cstv.6/E. § (1) *A vagyonfelügyelő, az ideiglenes vagyonfelügyelő, a rendkívüli vagyonfelügyelő, a felszámoló, valamint*

- a) az adós (az adós vezető tisztségviselője), illetve*
- b) a hitelező*

közötti kapcsolattartás során a jognyilatkozatok megtétele írásban történik.

(2) Ha az iratot a vagyonfelügyelő, az ideiglenes vagyonfelügyelő, a rendkívüli vagyonfelügyelő, illetve a felszámoló postai úton küldi meg a hitelezőknek vagy az adós vezető tisztségviselőjének, azt a hivatalos iratok kézbesítésére vonatkozó általános szabályok szerint kell kézbesíteni.

III/3. Kérdés:

A Ptk. 6:7.§ (3) bekezdésének meg nem felelő, egyszerű e-mail írásbeli nyilatkozatnak minősül-e?

A tanácskozás egységes álláspontja az volt, hogy nem minősül írásbelinek, a Ptk. jognyilatkozatokra vonatkozó rendelkezéseit alkalmazni kell.

III/4. Kérdés:

Mi a jelentősége a hivatalos iratokra vonatkozó szabályok alkalmazásának?

A 6/A.§ (2) bekezdésével összefüggésben a hivatalos iratok kézbesítésére vonatkozó általános szabályokat a postai szolgáltatások nyújtásának minőségi követelményeiről szóló 335/2012.(XII.4.) Kormányrendelet tartalmazza. Lényeges különbség az otthagyzandó értesítésben, a jogosult átvevő személyében, és az átvétel igazolás módjában van. (Az átvevő olvasható névét és aláírás is fel kell tüntetni.)

Az ítéltábla álláspontja szerint önmagában az a tény, hogy a felszámoló az iratot nem ilyen módon adta postára, de azt maga a címzett átvette, akkor a részére megküldött jognyilatkozatot, iratot kézbesítettnek kell tekinteni (például kifogás esetén az intézkedésről történt tudomásszerzés időpontja szempontjából).

Az új rendelkezésnek a kézbesítés tekintetében annyiban van jelentősége, hogy a rendelet 29.§ (2) bekezdése szerint a hivatalos iratként feladott küldemény nem kézbesíthető alkalmi átvevőnek, tehát a rendelet 15.§ (3) bekezdés a,c) pontja szerinti képviselőnek, valamint a rendelet 16.§ (3) bekezdés b) pontja szerinti helyettes átvevőnek. E rendelkezések megsértésével kézbesített iratot nem lehet a címzett részéről átvettnek minősíteni.

IV. Csődeljárás, Cstv.12.§ (3) bekezdés ac) pontja (hatálybalépést követően elrendelt csődeljárásokban kell alkalmazni)

Cstv.12.§ (3) A (2) bekezdés b) pontja szerint biztosított

a) a biztosítékul szolgáló vagyontárgy értéke erejéig az a követelés, amely kifizetésének biztosítására

ac) az adós vagyontárgyán a csődeljárás kezdeményezését megelőzően biztosítéki célból vételi jogot alapítottak, vagy az adóst megillető jognak vagy követelésnek biztosítéki célból történő átruházását kötötték ki, és az erre vonatkozó jogszerzési nyilatkozatot bejegyezték a hitelbiztosítéki nyilvántartásba, vagy a vételi jogot ingatlan-nyilvántartásba bejegyezték és a jogosult igazolni tudja, hogy a vételi jogot valamely követelése teljesítésének biztosítékául kötötte ki,

A már elemzett Cstv.4/B.§ rendelkezésével biztosított hitelezővé vált a csődeljárásban is a vételi jog jogosultja, a biztosítéki célú jog vagy követelés átruházásának jogosultja is.

IV/1. Kérdés:

Az igénybejelentési határidőn belül kell-e igazolni azt is, hogy a vételi jogot pénzbeli követelése teljesítésének biztosítékaul kötötték ki?

Gyakorlatban a probléma úgy merül fel, hogy ha a hitelező biztosított követelésként kéri a követelése nyilvántartásba vételét, a felszámoló pedig nem biztosítottként igazolja vissza. Az ezzel kapcsolatban előterjesztett kifogásolási eljárásban később igazolhatja-e azt a hitelező, hogy a vételi jogot követelése teljesítésének biztosítékaul kötötték ki.

Jogszabály egy kizáró rendelkezése hiányában a többségi álláspont az volt, hogy nincs akadálya annak, hogy a hitelező a besorolást vitató kifogásban igazolja a törvényi feltételeket, ha azonban határidőn belül kifogással nem él, a besorolást nem vitatja, később már nem vitathatja.

V. Cstv.26.§ (3a) bekezdés, 26.§ (5) bekezdés (folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell)

Cstv. 26.§ (3a) A felszámolási eljárás iránti kérelemtől az ellenérdekű fél hozzájárulása nélkül el lehet állni a felszámolás kezdő időpontjáig. Az eljárás megszüntetéséről az a bíróság rendelkezik, amely előtt az eljárás az elállás bejelentésekor folyamatban van. Az eljárást megszüntető végzésben rendelkezni kell az eljárásban hozott, a felszámolást elrendelő, illetve az ideiglenes vagyonfelügyelőt kirendelő korábbi végzések hatályon kívül helyezéséről is.

A Cstv. 26.§-ának beiktatott (3a) bekezdése joghézagot megszüntetve lehetővé teszi az elsőfokú bíróságnak, mégpedig - a hatályba léptető rendelkezésekre figyelemmel - a folyamatban lévő eljárásokban is azt, hogy elállás esetén a felszámolást elrendelő, illetőleg az ideiglenes vagyonfelügyelőt kirendelő korábbi végzést hatályon kívül helyezze. Ezzel kapcsolatban probléma nem merült fel.

Cstv. 26.§ (5) Az adós - a felszámolást elrendelő elsőfokú végzés kézhezvételét követően, a végzés jogerőre emelkedéséig - köteles céltartalékot képezni

a) a 27. § (1a) bekezdés szerinti költségekre, valamint

b) az iratanyagának rendezésével, kezelésével, tárolásával és elhelyezésével, számláinak vezetésével összefüggő díjakkal, valamint a vagyontárgyai őrzésével, állagmegóvásával kapcsolatos legszükségesebb kiadások fedezetére.

(6) Az (5) bekezdés b) pontjában meghatározott költségekre a becsült költségekkel arányos, de legalább 150 000 forintot kell tartalékolni.

(7) Az (5) és (6) bekezdésben meghatározott tartalékolási kötelezettség teljesítéséért az adós legalább többségi befolyást biztosító részeseddel rendelkező tagja - egyéni cég esetén a tag, külföldi székhelyű vállalkozás

magyarországi fióktelepe esetén a külföldi székhelyű vállalkozás - készfizető kezesként köteles helytállni.

A (7) bekezdéssel kapcsolatban egységes volt az álláspont abban, hogy a kezesi, helytállási kötelezettség csak perben érvényesíthető igény lehet, felszámolási ügyben nem merült fel e rendelkezés alkalmazása.

V/1. Kérdés:

Hogyan lehet megállapítani az (5) bekezdés b) pontja szerinti költségekkel kapcsolatos becsült összeget.

Ezzel kapcsolatban az az álláspont alakult ki, hogy ennek a bíróság szempontjából nincs jelentősége, az adós vezetőjének feladata és felelőssége a tartalékképzés, ez a kötelezettség az adós vezetőjét a felszámolás kezdő időpontját megelőzően terheli, ha ennek a felszámolás kezdő időpontja előtt nem tett eleget, ezt kikényszeríteni a felszámolás kezdő időpontja után a bíróság nem tudja, és nem is kell ebben a körben a semmiféle intézkedést tennie.

V/2. Kérdés:

Az a) és b) pont sorrendiséget tartalmaz-e, illetve a b) ponton belüli a felsorolás azt jelenti-e, hogy a felszámoló a tartalékból csak ezekre a költségekre teljesíthet kifizetést.

Ezzel kapcsolatban az volt az álláspont, hogy a felszámolónak a felszámolási költségeket esedékességkor kell kifizetni, de az a) pontban foglalt költség mindenképpen korábbi esedékességű lesz minden más költségnél, az a kezdő időpontban esedékessé válik a Cstv.27.§ beiktatott (1a) bekezdése alapján.

Az (5) bekezdés b) pontjával kapcsolatban az ítéletábra álláspontja az, hogy ez a rendelkezés az adós vezetőjére irányadó, de nem teremt a felszámoló számára olyan kötelezettséget, hogy a tartalékként átadott összegből csak ezeket a költségeket fizethetné ki, különös tekintettel arra, hogy a felszámolás alatt ez az összeg már nem céltartalékként funkcionál, hanem az adós vagyonának részévé válik az alábbi jogszabályi rendelkezések miatt:

A **számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (7) bekezdésére** úgy rendelkezik, hogy külön törvény, illetve kormányrendelet további egyéb céltartalék-képzési kötelezettséget, illetve lehetőséget is előírhat. Ez esetben – mondja a törvény - a céltartalék képzésének és felhasználásának elszámolása során a külön törvényben, illetőleg a kormányrendeletben meghatározottak szerint kell eljárni.

A **felszámolás számviteli feladatairól szóló 225/2000.(XII.19.) kormányrendelet** szerint pedig kormányrendelet. 5.§ (3) bekezdése b) pontja szerint pedig a nyitó

felszámolási mérlegben lévő céltartalék állományát felszámolási eredményt növelő tételként ki kell vezetni.

A fentiekből következően a felszámolás kezdő időpontját követően már nem lehet céltartalék.

A Pécsi Ítéltábla álláspontja egyébként is az, a felszámolási eljárásban nem lehet eredményesen vitát nyitni azon, hogy a felszámoló mely forrásból egyenlített ki egy felszámolási költséget (lsd.I/2. kérdésre adott válasz)

VI. A Cstv. 27.§

Cstv.27.§ (2c) A (2) bekezdés a) pontja szerinti esetekben akkor lehet az adós vitatását megállapítani, ha érdemben kétségbe vonja a fizetési kötelezettség jogcímét, fennállását, esedékességét, mértékét vagy összegét. Az adós vitatásának legkésőbb a hitelező fizetési felszólításának kézhezvételét megelőző napig írásban van helye. Amennyiben az adós vitatása elkésztett, a tartozás adós általi megfizetése nem minősül tartozáselismerésnek, és a teljesítés polgári peres eljárásban történő visszakövetelését nem zárja ki.”

Cstv. 27. § (3) A (2) bekezdés a) pontja szerinti esetekben a fizetési felszólításban meg kell jelölni az adós tartozásának jogcímét, összegét és a teljesítési határidőt, továbbá meg kell meghatározni azt a végső határidőt is, amelynek eredménytelen elteltét követően a hitelező meg kívánja indítani a felszámolási eljárást vagy egyéb jogi úton kívánja érvényesíteni a követelését. Ha a fizetési felszólítást a hitelező postán kívánja eljuttatni az adósnak, azt tértivevény külön szolgáltatással feladott postai könyvelt küldeményként kell elküldenie, a küldeményt a feladástól számított 30. munkanapon akkor is a címzett által kézhez vettnek kell tekinteni, ha

- a) a postai kézbesítési szabálya szerint a kézbesítés akadályozott,*
- b) a küldemény átvételét a címzett megtagadta, vagy*
- c) a postai szolgáltató által rendelkezésére tartott küldeményért a címzett nem jelentkezett.*

A Cstv.27.§-ának módosításával a Pécsi Ítéltábla a 2017. május 12-i konzultáción már foglalkozott, az ott megfogalmazottakat a jelen tanácskozás is mindenben fenntartja, e szerint pedig:

A törvénytervezet 9. §-hoz fűzött indokolása szerint a Cstv. 27. § (2c) és (3) bekezdésében logikusabb elrendezésre kerülnek az adósnak a vele szemben érvényesíteni kívánt követelés vitatására vonatkozó szabályok. A (3) bekezdésben továbbá az adós részére címzett - a felszámolást megelőzően foganatosított - írásos felszólítás tartalmi elemei, továbbá a felszólítólevél postai úton történő eljuttatásának szabályai kerülnek kiegészítésre.

VI/1. Kérdés:

Mit takar a „kézbesítés akadályozott” eset?

A postai szolgáltatások nyújtásának és a hivatalos iratokkal kapcsolatos postai szolgáltatás részletes szabályairól, valamint a postai szolgáltatás szabályairól rendelkező 335/2012.(XII.4.) Kormányrendelet 25.§ (1) bekezdés a)-g) pontja rendelkezik arról, hogy a postai kézbesítési szabályok szerint mikor kézbesíthetetlen a postai küldemény.

Korm.25. § (1) *A postai szolgáltatón kívül álló okból kézbesíthetetlen a postai küldemény a címzett részére, ha*

a) a küldemény címezése vagy címe nem megfelelő, vagy a cím nem létező, továbbá ha a címhely azonosításra nem alkalmas, vagy az nem egyértelmű (jelzése: cím nem azonosítható),

b) a címzett a címen nem egyértelműen azonosítható, vagy - különösen a 26. § (3) bekezdése szerint tett bejelentés alapján - nem ismert (jelzése: címzett ismeretlen),

c) a címzett vagy egyéb jogosult átvevő a kézbesítésről szóló értesítésben megjelölt határidő lejártáig a rendelkezésére tartott küldeményért nem jelentkezett (jelzése: nem kereste),

d) a 24. § (1) bekezdése szerinti kézbesíthetlenségi ok áll fenn (jelzése: átvételt megtagadta),

e) a címzett - a 26. § (3) bekezdése szerinti bejelentés tartalma alapján - elköltözött (jelzés: elköltözött),

f) a levélszekrénybe történő elhelyezéssel vagy személyes átadással történő kézbesítés vagy az értesítő hátrahagyása nem lehetséges (jelzése: kézbesítés akadályozott).

g) a 26. § (3) bekezdése szerinti bejelentés vagy nyilatkozat alapján a természetes személy meghalt, a szervezet megszűnt (jelzése: bejelentve: meghalt/megszűnt).

(2) A kézbesíthetlenség (1) bekezdésben meghatározott okát a postai szolgáltató az ott meghatározott jelzésnek megfelelően köteles a kézbesítési okiraton vagy az aláírást rögzítő egyéb technikai eszközön, valamint a küldeményen vagy a kísérőokiraton feltüntetni, valamint a postai küldeményt a feladónak visszakézbesíteni.

Egységes álláspont szerint az idézett törvényi rendelkezésből az következik, hogy a Cstv. 27.§ (3) bekezdés a) pontja szerint a kézbesítés akkor akadályozott, ha a postai kézbesítő a tértivevényen a Korm.25.§ (1) bekezdés f) pontja szerint a „kézbesítés akadályozott” jelzést tünteti fel.

VI/2. Kérdés:

A törvénymódosítás hatályba lépését megelőzően, nem tértivevényel feladott fizetési felszólításokra alapítható-e kérelem.

A módosított törvényi rendelkezéseket a Cstv.83/R.§ (1) bekezdése értelmében a hatályba lépésekor folyamatban levő eljárásokban is alkalmazni kell a törvény hatályba lépését követően megkezdett eljárási cselekményekre, a hatályba lépését követően keletkezett tényekre és megkezdett intézkedésekre, valamint a felszámolási eljárásokban a hatályba lépését követően megkezdett vagyoneértékesítésre.

Egységes álláspont alakul ki abban, hogy a felszólító levél postai megküldésére kötelezően előírt tértivevény külön szolgáltatás, valamint a Cstv.27.§ (3) bekezdésében írt „kézbesítési vélelem” a törvény hatályba lépését követően feladott fizetési felszólításokra alkalmazandó. A törvenymódosítás hatályba lépését megelőzően feladott fizetési felszólításra a feladáskor hatályos jogszabályi rendelkezés, és az az alapján kialakult bírói gyakorlat az irányadó. A törvény hatályba lépését megelőzően feladott fizetési felszólítás megalapozza a fizetéseképtelenség megállapítását.

VI/2. Kérdés:

Mit kell csatolni a törvény hatályba lépését követően feladott fizetési felszólításra alapított kérelemhez?

A Cstv. 27. § (2) bekezdés a) pontjára alapított kérelemhez a Cstv. 24.§ (1) bekezdése alapján - a törvény hatályba lépését követően postán elküldött fizetési felszólítások esetén - a postai könyvelt küldemény tértivevényét is csatolni kell. Ennek hiányában - ahogy a hiánypótlás egyéb esetére a Kúria és az Ítéltáblák 2016. április 18-án megtartott szakmai konzultációjáról készült emlékeztető IV/3. pontja is rögzíti -, hiánypótlás keretében kell felhívni a hitelezőt, hogy csatolja a tértivevényt, ennek elmaradása esetén pedig a kérelmet a Cstv. 25. § (1) bekezdés c) pontja alapján - érdemi vizsgálat nélkül - el kell utasítani.

VII. Cstv.27/A. §

Cstv. 27/A.§ (7) bekezdésének módosításával összefüggő kérdéseket a Pécsi Ítéltábla a 2017. május 12-i konzultáción szintén megtárgyalta, az ott megfogalmazottakat az alábbi módosítással és kiegészítéssel tartja fenn.

Cstv. 27/A.§ (7) A bíróság - erre irányuló kifogás hiányában is - felmenti a felszámolót, ha az eljárás adatai alapján megállapítja, hogy a felszámoló súlyosan vagy ismétlődően megsértette a jogszabályokat, ideértve azokat az eseteket is, amikor a felszámoló felmentését e törvény - jogszabálysértés esetén - a bíróság számára kötelezővé teszi. A bíróság akkor is felmenti a felszámolót, ha az a székhelyén vagy fióktelepén nem található, vagy ha az e törvényben meghatározott kizáró vagy összeférhetlenségi ok alá eső felszámolóbiztos nevezett ki, illetve a később felmerülő ilyen körülmény esetén a felszámolóbiztos kinevezését nem vonja vissza. A felszámoló felmentését az említett okokra hivatkozva a hitelezői választmány (hitelezői választmány hiányában a hitelezői képviselő vagy bármelyik hitelező) is indítványozhatja. A bíróság a kérelem tárgyában

annak beérkezésétől számított 8 napon belül dönt. A felmentéssel érintett felszámoló a felmentéséről szóló elsőfokú végzés kézhezvételétől kezdve csak az eljárás lefolytatásával összefüggő legszükségesebb, halaszthatatlan intézkedéseket hozhatja meg vagy készítheti elő, az adós vagyonát nem értékesítheti, nem adhatja bérbe és azzal más módon sem rendelkezhet. A bíróság a felszámoló jogszabálysértés miatt történő felmentéséről szóló jogerős határozatról, valamint az eljáró felszámolóbiztos (5a) bekezdés szerinti adatairól 5 munkanapon belül elektronikus úton adatot szolgáltat a felszámolók névjegyzékét vezető szervnek. A felszámolók névjegyzékét vezető szerv ezekről a felszámolóbiztosokról és azoknak az e bekezdésben hivatkozott adatairól hatósági nyilvántartást vezet. A nyilvántartásból a bíróságok és a felszámolók elektronikus úton adatszolgáltatást kérhetnek.

(10) A (6), valamint a (7)-(9) bekezdés szerinti végzés ellen a felmentéssel érintett felszámoló élhet fellebbezéssel 5 munkanapon belül, amelyet a másodfokú bíróság soron kívül, de legfeljebb 8 munkanapon belül bírál el. A felszámolót felmentő jogerős végzés ellen nincs helye felülvizsgálatnak.

(10a) Ha a felszámolót felmentő végzés fellebbezés hiányában jogerőre emelkedik, az elsőfokú bíróság a végzés jogerőre emelkedésétől - fellebbezés eredményeképpen jogerőre emelkedett végzés esetén pedig az iratok visszaérkezésétől - számított 8 napon belül rendel ki másik felszámolót.

(11) A felmentett felszámoló

a) haladéktalanul átadja az új kirendelt felszámolónak

aa) az adós iratanyagát és vagyonát,

ab) az adós jogügyleteiről és a folyamatban lévő eljárásokról készített tételes kimutatást.

b) 15 napon belül **átadó mérleget** készít és nyilatkozik arról, hogy az átadó mérleg az adós vagyoni helyzetéről valós és megbízható képet ad, valamint az átadó mérleget megküldi a hitelezőknek és jóváhagyásra megküldi a bíróságnak.

(11a) A (11) bekezdésben meghatározott kötelezettségek elmulasztása esetén a bíróság a felmentett felszámolót 500 000 forintig terjedő bírsággal sújthatja.

Módosított törvényszöveget a hatályba lépéskor folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell a hatályba lépést követően hozott felmentő döntéseknél.

Lényeges változás, hogy

- megszűnik az előzetes végrehajthatóság,

- nem kell a felmentéssel egyidejűleg új felszámolót kirendelni,

- az új felszámolót a jogerő/iratok visszaérkezését követő 8 napon belül kell kirendelni (Nincs relevanciája a közlésnek, a másodfokú határozat kézbesítésére nem kell várni!)

Új rendelkezés, hogy a felmentett felszámolónak átadó mérleget kell készítenie 15 napon belül. (Ez esetben a 15 nap a másodfokú határozat közléstől számít!) Az átadó

mérleg új jogintézmény, a módosító törvénybe az utolsó észrevételezési lehetőséget követően, a törvény betervezése előtt került be, addig a módosító törvénytervezet közbenső mérleget írt elő.

VII/1. Kérdés:

Mi az átadó mérleg, mi a jóváhagyás feltétele, jogkövetkezménye, van-e helye fellebbezésnek az e tárgyban hozott végzés ellen?

Felmerült az a kérdés, hogy az átadó mérleggel összefüggésben a törvényalkotó mit vár el a bíróságtól egy olyan jogszabálykörnyezetben, amely az átadó mérleg fogalmát nem ismeri. A bíróságnak mit kell az átadó mérleggel kapcsolatban a felszámolótól megkövetelnie, mi a bíróság feladata.

Egyetértés volt abban, hogy törvényi rendelkezés hiányában az átadó mérlegre a közbenső mérlegre vonatkozó rendelkezések nem alkalmazhatók. Az átadó mérlegnek az átadás időpontjában fennálló vagyoni helyzetről kell valós és megbízható képet adnia, de azt, hogy ennek megfelel-e, a bíróságnak nem kell vizsgálnia, a felszámolónak kell nyilatkoznia erről, és ő tartozik ezért felelősséggel. Ha a felszámoló megteszi a törvény által megkívánt nyilatkozatot, az átadó mérleget jóvá kell hagyni.

A bíróság a jóváhagyással mindössze „tudomásul veszi”, hogy a felmentett felszámoló a törvényi kötelezettségének eleget tett. A jóváhagyó végzés nem mentesíti a felmentett felszámolót semmiféle felelősség alól, ha az új felszámoló azt állapítja meg, hogy a felmentett felszámoló vagyonhiányt okozott, vele szemben az adós nevében perben érvényesíthet igényt. A régi felszámoló nem hivatkozhat arra, hogy a mérleg jóváhagyásával a bíróság már felülvizsgálta a tevékenységét. Ugyancsak perben, a Cstv.54.§-a alapján érvényesíthetik az igényüket mindazok, akiknek a felszámoló a tevékenysége során kárt okozott.

A törvény sem az észrevétel, sem a kifogás lehetőségét nem biztosítja a hitelezőknek, a bíróságnak nem kell ellenőriznie, hogy az átadó mérleget a felszámoló a hitelezőknek megküldte, elégséges, ha a felszámoló erről nyilatkozik. Nem kizárt, hogy a hitelezők erre – mint ahogy bármely benyújtott beadványra – észrevételt tegyenek, ez alapján azonban a bíróságnak semmiféle kötelezettsége nincs. A jóváhagyó végzést a Pp. Általános szabályai szerint a feleknek – így a hitelezőknek – kézbesíteni kellene, ehhez persze az szükséges, hogy az átadó mérleg tartalmazzon hitelezői listát.

Bizonytalanság volt abban a kérdésben, hogy az e tárgyban hozott (elutasító vagy jóváhagyó) végzés ellen van-e helye fellebbezésnek, mert e végzés ellen – mint eljárás folyamán hozott végzés ellen – a hatályos Pp. általános szabályai szerint nem volna helye fellebbezésnek (az új Pp. alapján pedig biztosan nem lesz fellebbezhető) Bizonytalanság a Pp. 233.§ (1) bekezdésének a felszámolási gyakorlatban kialakult - a

2/2008.(V.19) PK véleményytől eltérő („érdemi” végzés) - sajátos értelmezése miatt mutatkozott.

VII/2. Kérdés:

Lehet-e kifogást előterjeszteni a felmentett felszámoló átadó mérlegből megismert intézkedése miatt a felmentett felszámolóval szemben?

Egységes volt az álláspont abban, hogy a felszámoló bíróságnak a felmentett felszámolóval szemben csak abban az esetben van lehetősége fellépni, ha a törvény kifejezetten így rendelkezik (átadó mérleg, illetve vagyónátadás kikényszerítése pénzbírsággal Cstv. 27/A.§ (11a) bekezdése alapján). A felmentett felszámolóval szemben nem indítható kifogásolási eljárás, abban fél a felmentett felszámoló nem lehet, a felmentett felszámolóval szemben a bíróság hatásköre – a 27/A.§ (11a) bekezdés kivételével - megszűnik, a felmentett felszámolót nem kötelezheti semmire. A hitelezők az új felszámolótól kérhetik az esetleges korábbi intézkedés visszavonását, illetve kérhetnek intézkedést, ha ezt az új felszámoló nem teljesíti, kifogást vele szemben kell előterjeszteni.

VIII. A Cstv.28 (1) bekezdés f) pontja, 29.§ (1) bekezdés b) pontja, (2) bekezdése és 30.§ /A 28.§ a folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazandó (azaz a hatályba lépést megelőzően indult eljárásban a hatályba lépést követően közzétett közleményekre) a 29. és 30.§ hatálybalépést követően elrendelt felszámolási eljárásokban alkalmazandó/

Cstv.28.§ (2) A közzétételnek tartalmaznia kell:

f) a hitelezőknek [ideértve a zálogjogosultat, az alzálogjog jogosultját, továbbá a zálogjogosulti bizományost is - ez utóbbit abban az esetben is, ha a biztosított követelés nem, vagy nemcsak őt illeti meg - valamint a biztosítéki célú vételi jog alapításával, illetve jog vagy követelés biztosítéki célú átruházásával érintett, a hitelbiztosítéki nyilvántartásba vagy ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett jogosultakat, továbbá a 3. § (1) bekezdés g) pontja szerinti függő követelés jogosultjait is] szóló felhívást, hogy ismert követeléseiket - kivéve a felszámolási eljárást közvetlenül megelőző csődeljárásban [27. § (2) bekezdés e) pont] már bejelentett és nyilvántartásba vett követeléseket - a felszámolást elrendelő végzés közzétételétől számított 40 napon belül a felszámolónak jelentsék be;

Cstv. 29. § (1) A felszámolás elrendeléséről a bíróság értesíti

b) az adós székhelye és fióktelepe (telephelye) szerint illetékes önkormányzati adóhatóságot,

h) a felszámoló adatszolgáltatása alapján az adós számláit vezető valamennyi pénzforgalmi szolgáltatót, és befektetési szolgáltatót,

(2) A bíróság a felszámoló által beszerzett tulajdoni lapok adatai alapján megkeresi az illetékes ingatlanügyi hatóságokat a felszámolás tényének az ingatlan-nyilvántartásba történő feljegyzése, továbbá az adós nevére vonatkozó

adatváltozás átvezetése iránt. A megkeresést a Kormány által kijelölt ingatlanügyi hatóság útján kell megküldeni, és a megkereséshez mellékelni kell az érintett ingatlanok pontos megjelölését (település neve, helyrajzi szám) és a bejegyzéssel érintett tulajdoni hányadot, valamint a felszámolási eljárásra vonatkozó tény megjelölését.

Cstv. 30. § (1) A felszámoló köteles az adós vagyónára vonatkozó adatok beszerzése érdekében a közhiteles nyilvántartásokat, a pénzügyi intézményeket, az értékpapírszámlát vezető és az egyéb pénzügyi eszközöket kezelő szolgáltatókat elektronikus úton megkeresni. A megkeresett szervezetek a megkeresésnek 15 napon belül, elektronikusan és illeték-, illetve díjmentesen kötelesek eleget tenni.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában a számítógépes ingatlan-nyilvántartási rendszerből díjmentes azoknak az ingatlanoknak a helyrajzi számára vonatkozó adatszolgáltatás, ahol az adós jog vagy tény jogosultjaként vagy kötelezettjeként van bejegyezve.

(3) Az (1) bekezdésben említett pénzügyi szolgáltatási tevékenységet folytató szervezetek listáját és hivatalos elérhetőségeit, valamint az adatok változását a felügyeleti szerv elektronikus úton megküldi a törvényszékeknek és az ítélőtábláknak, akik ezeket az adatokat a felszámolók számára elérhetővé teszik.

A módosításokat együtt érdemes tárgyalni figyelemmel arra, hogy ezek a rendelkezések egymással összefüggnek.

A törvényszékek honlapján a (3) bekezdés szerinti listák már elérhetőek.

Egyetértés volt abban, hogy a törvény hatályba lépését követően a bíróságnak az ingatlanügyi hatóságot már nem kell a jogerőt követően értesítenie, hanem csak a felszámoló által beszerzett tulajdoni lapok alapján, azok rendelkezésre állását követően. A törvény tehát a felszámoló kötelezettségévé teszi azt, hogy az ingatlan-nyilvántartási rendszerből díjmentesen lekérdezze az adós ingatlanait, ebből pedig az következik, hogy ez a felszámoló felelőssége is, az így megszerzett tulajdoni lapokat kell megküldenie a bíróságnak, és a bíróságnak csak ez esetben áll be az értesítési kötelezettsége a 29.§ (2) bekezdése alapján.

A 29.§ (2) bekezdésében megjelölt ingatlanügyi hatóság a 388/2016.(XII.2.) Kormányrendelet 37.§-ában megjelölt első fokon eljáró ingatlanügyi hatóság.

VIII/1. Kérdés:

Fel kell-e külön hívni a bíróságnak a felszámolót arra, hogy az adós ingatlanai tulajdoni lapját küldje meg.

Ezzel kapcsolatban az egyik álláspont az volt, hogy a bíróságnak nincs tudomása arról, hogy van-e az adósnak ingatlana, amelyre vonatkozóan megkeresést kellene intézni az ingatlanügyi hatósághoz, így ha a felszámoló nem küld tulajdoni lapot, azt kell feltételezni, hogy nincs.

A másik álláspont szerint indokolt volna – esetleges későbbi kártérítési igény elkerülése érdekében – a felszámolót a fizetéseképtelenséget megállapító, és a kirendelő végzés kiadásával egyidejűleg – vagy előbbibe belefoglaltan – tájékoztatni törvényi kötelezettségéről, és felhívni, hogy a tulajdoni lapokat a bíróságnak a beszerzést követően küldje meg, de ezen túlmenő kötelezettsége a bíróságnak nincs.

A résztvevők megállapodtak abban, hogy az utóbbi megoldást követik.

IX. Cstv.31.§ (1) bekezdés h) pont, 33.§ (5) bekezdés (31.§ (1) bek. h) pontját a hatálybalépést követően elrendelt felszámolási eljárásokban, a 33.§ (5) bekezdését a folyamatban lévő eljárásokban kell alkalmazni, de nem merülhet fel az alkalmazása csak akkor, ha volt a vezetőnek kötelezettsége a 31.§ (1) bekezdés h) pontja alapján)

Cstv. 31. § (1) A felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet vezetője köteles:

h) a felszámolás elrendeléséről a felszámolás elrendelését követő három munkanapon belül értesíteni az adós értékpapírszámláját vezető szolgáltatót és az egyéb pénzügyi eszközeit kezelő szolgáltatót, valamint a zálogjoggal, végrehajtási joggal és óvadékkal rendelkező hitelezőket, és az értesítés teljesítését a felszámoló számára igazolni,

Cstv.33.§ (5) *Ha a gazdálkodó szervezet vezetője a 31. § (1) bekezdés h) pontjában meghatározott tájékoztatási kötelezettségét nem teljesítette, a felszámoló köteles ezt teljesíteni.*

A 31.§ (1) bekezdés h) pontjával kapcsolatban egységes értelmezés szerint a bíróságnak akkor van feladata, ha a felszámoló jelzi a bíróság számára, hogy az adós vezetője a kötelezettsége teljesítését a felszámoló számára nem igazolta. Ez esetben kerülhet sor a vezető tisztségviselő felhívására, illetőleg bíróságolására. Ugyanakkor, ha az adós gazdálkodó szervezet vezetője nem teljesíti kötelezettségét, akkor ezt a felszámoló köteles teljesíteni, ez esetben azonban a felszámolói kötelezettség teljesítése körében a bíróságnak nincs ellenőrzési és számonkérési kötelezettsége.

X. Cstv.36.§-a (a hatálybalépését követően elrendelt felszámolási eljárásokban lehet alkalmazni).

Cstv. 36. § (1) *A felszámolási eljárásban az adós követelésére tekintettel csak olyan hitelezői követelés tekintetében lehet beszámítási jogot gyakorolni, amelyet a felszámoló elismertként nyilvántartásba vett, és amelynek tekintetében a felszámolási eljárás lefolytatására irányuló kérelem bíróságra*

történő beérkezését - vagy ha a követelés később keletkezett, annak keletkezését - követően nem került sor engedményezésre. A felszámolás kezdő időpontját követő teljesítés során a hitelező nem gyakorolhat beszámítási jogot az általa - a felszámolási eljárás lefolytatására irányuló kérelem bíróságra történő beérkezését megelőző két éven belül vagy azt követően - a Ptk. 6:203. §-a alapján átvállalt, a Ptk. 6:206. §-a alapján elvállalt tartozásokra, valamint az általa a Ptk. 6:205. §-án alapulóan átvállalt teljesítésre tekintettel sem. Nem számíthatja be az adóssal szembeni követelését az adós gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselője, vezető állású munkavállalója vagy azok közeli hozzátartozója, illetve élettársa, valamint az adós többségi befolyása alatt álló gazdálkodó szervezet, továbbá az adós gazdálkodó szervezet többségi befolyással rendelkező tagja (egyszemélyes társaság és egyéni cég esetén a tag, külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe esetén a külföldi székhelyű vállalkozás).

Egyetértés volt abban, hogy a Cstv. 36.§ (1) bekezdésében foglalt tilalom a felszámolási eljárás során megtett beszámítási nyilatkozatokra vonatkozik.

X/1. Kérdés:

Ha a hitelező által megtett beszámítási nyilatkozatot a felszámoló nem fogadja el a beszámítási tilalomra hivatkozva, hogyan orvosolható a hitelező sérelme?

A felszámolás számviteli feladatairól szóló 225/2000.(XII.19.) Kormányrendelet (4) kimondja, hogy a Cstv.36.§-a alapján beszámított összeggel a hitelező tartozását és követelését csökkenteni kell. Amennyiben a felszámoló e kötelezettségének nem tesz eleget, azaz a hitelező által tett beszámítási nyilatkozat eredményeként a hitelező tartozását és követelését nem csökkenti, mulaszt. E mulasztásra alapítva a hitelező kifogást terjeszthet elő, melyben azt kell kérnie, hogy a bíróság kötelezze a felszámolót arra, hogy a beszámított összeggel a tartozását és a követelését csökkentse. Ha a Cstv.36.§-a szerinti beszámítási tilalom áll fenn, akkor a kifogást el kell utasítani.

Ez azonban csak a hitelező által megtett beszámítási nyilatkozatra vonatkozik. Ha a felszámoló kíván a hitelezővel szemben adósi követelést beszámítani, és a hitelező az adós követelését vitatja, úgy ez a jogvita már a kifogás folytán indult eljárásban nem dönthető el, mert annak a kérdésnek az eldöntése, hogy az adósnak van-e követelése a hitelezővel szemben, nem tartozik a felszámoló bíróság hatáskörébe. Ha a hitelező az adós követelését nem ismeri el, a felszámolónak pert kell indítania.

XI. Cstv.38.§ (4) bekezdés, (7) bekezdés (a hatálybalépéskor folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell)

Cstv.38.§ (4) Az adós ingatlanán és egyéb vagyontárgyain fennálló elidegenítési és terhelési tilalom a felszámolás kezdő időpontjában, a visszavásárlási és vételi jog, valamint a zálogjog a vagyontárgy értékesítésével megszűnik. A szerződésen alapuló

elővásárlási jog megszűnik, ha az elővásárlásra jogosult nem él az elővásárlási jogával. Ha a visszavásárlási vagy a vételi jog jogosultja a felszámolás kezdő időpontja után a vagyontárgyat egyoldalú nyilatkozattal megvásárolja, az adóssal szemben beszámítással nem élhet. A szükségessé vált törlést az ingatlan-nyilvántartásban - a felszámoló megkeresésére az értékesítési jegyzőkönyv vagy adásvételi szerződés alapján - az ingatlanügyi hatóság, illetve a jelzálogjogot nyilvántartó más szervezet végzi.

Egyértelmű rendelkezés, a elővásárlási jog törlése iránt a felszámolónak kell intézkedni, bírósági feladat nincs.

Itt kell megjegyezni, hogy ha a felszámolási eljárásban nem kerül sor az elővásárlási joggal terhelt vagyontárgy értékesítése, hanem a bíróság a vagyontárgyat az eljárás befejezésekor a Cstv.56.§ (2) bekezdése alapján felosztja, abban az esetben az elővásárlási jog nem szűnik meg, mert a Cstv.56.§ (3) bekezdése csak a zálogjog megszűnéséről rendelkezik. Ez esetben tehát a bíróság nem keresheti meg az ingatlanügyi hatóságot a bejegyzett elővásárlási jog törlése végett. Ez összhangban van a Ptk.6:226.§ (2) bekezdésével, mely szerint csak a dolog megsemmisülésével szűnik meg az elővásárlási jog, az tehát az új tulajdonossal szemben is gyakorolható jog.

Cstv. 38.§ (7) *A felszámoló az adós iratanyagának rendezésével, kezelésével, tárolásával és elhelyezésével, a vagyontárgyak őrzésével, állagmegóvásával kapcsolatos, valamint az értébecslési szolgáltatások igénybevétele érdekében az összességében gazdaságilag legelőnyösebb ajánlatot tevő szolgáltatót köteles kiválasztani. A felszámoló ezekre a szolgáltatásokra nem köthet szerződést olyan vállalkozással, amelyben a felszámolónak, a felszámolóbiztosnak vagy ezek közeli hozzátartozóinak kizárólagos vagy többségi részesedése van. A szolgáltató kiválasztására és a vele kötendő szerződés tartalmának kialakítására vonatkozó szempontrendszert a felszámoló dokumentálni köteles.*

Az ítéletábra tájékoztatja a jelenlévőket, hogy a (7) bekezdéssel kapcsolatban a törvényjavaslat egyeztetése során az ítéletábra azt a javaslatot fogalmazta meg, hogy mondja ki a törvény azt, hogy a 38.§ (7) bekezdésének megsértésével kötött szerződés alapján kifizetett díj jogellenesen elszámolt felszámolási költségnek minősül. A jogalkotó nem kívánt ezzel a lehetőséggel élni, ezért értelmezés útján kell állást foglalni abban a kérdésben, hogy milyen jogkövetkezménye van a 38.§ (7) bekezdésében foglalt rendelkezések megsértésének.

XI/1.Kérdés:

Milyen jogkövetkezménye van a 38.§ (7) bekezdésében foglalt rendelkezések megsértésének.

Nem alakult ki egységes álláspont, az ítéletábra álláspontja az, hogy a helyes, az alaptörvény követelményének megfelelő jogértelmezés az volna, ha a (7) bekezdés megsértésével kötött szerződésből eredően nem számolhatna el díjat a felszámoló, ha

megteszi, az jogellenesen elszámolt felszámolási költségnek minősül. A felszámolói visszaélések visszaszorítását ez a jogértelmezés tenné lehetővé.

Ha a felszámoló a 38.§ (7) bekezdés második mondatában írt személyekkel köt szerződést, az ez alapján kifizetett díj mindenképpen jogellenesen elszámolt felszámolási költségnek minősül.

XI/2. Kérdés:

Ha hitelező a kifogásban azt sérelmezi, hogy a felszámoló a (7) bekezdés megsértésével kötött szerződést, de kifizetés ez alapján még nem történt, mit kell kérnie a bíróságtól.

Az ítéletábra álláspontja szerint azt kérheti, hogy a bíróság a tiltsa meg a felszámolónak, hogy a törvény megsértésével megkötött szerződésből eredően díjat számoljon el, de a szerződés megszüntetésére nem kötelezhető.

XI/3. Kérdés:

Mit vizsgálhat, mit kell vizsgálnia a bíróságnak, ha a hitelező arra hivatkozva kéri a felszámolót visszafizetésre kötelezni (vagy megtiltani a kifizetést), hogy nem az összességében gazdaságilag legelőnyösebb ajánlatot fogadta el?

A 38.§ (7) bekezdés első mondatából az következik, hogy több ajánlatot is kell kérni a felszámolónak, ajánlatok beszerzése nélkül nem hivatkozhat arra, hogy a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlatot adó szolgáltatót választotta ki, tehát ezzel már megvalósult a jogsértés.

Dr. Juhász László felvetette azt a kérdés, hogy minden egyes felszámolási ügyben külön kell-e kiválasztania a felszámolónak a szolgáltatót (pl. irattározó céget, őrző-védő céget), vagy köthet egy keretszerződés jellegű szerződést egy adott szolgáltatóval, amit aztán egyediesít az egyes felszámolási ügyekben.

Nem alakult ki egységes álláspont, bár a többségi vélemény az volt, hogy ennek elvi akadálya nincs, de csak konkrét ügyben dönthető el.

Az ítéletábra álláspontja szerint, ha a felszámolónak nincs a törvény által megkövetelt dokumentációja, akkor helyes volna ez esetben is a megkötött szerződést a (7) bekezdés megsértésével kötött szerződésnek tekinteni, melyből eredő díj felszámolási költségként nem számolható el.

Kérdés, hogy ha a felszámolónak van kialakított, dokumentált szempontrendszer, akkor mit vizsgáljon a bíróság?

Az ítéletábra álláspontja szerint azt, hogy a szolgáltató kiválasztása és a vele kötendő szerződés tartalmának kialakítása megfelel-e a felszámoló által dokumentált

szempontrendszernek, azaz, hogy a kiválasztás során nem követett-e el jogszabálysértést a felszámoló. A módosított rendelkezés sem ad általános felhatalmazást a bíróságnak arra, hogy jogszabálysértőnek minősítse a felszámoló eljárását pusztán azért, mert álláspontja szerint az adott szolgáltatás igénybevétele gazdaságilag indokolatlan volt (ez a felszámoló kártérítési felelősségét vetheti fel), vagy alacsonyabb díjért is igénybe lehetett volna venni. Az a kiválasztás minősíthető jogszabálysértőnek, amiről különös szakértelem nélkül is megállapítható, hogy összességében nem a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat volt.

XII. Cstv.46.§ (5) bekezdése (a hatálybalépéskor folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell)

A törvény hatálybalépését követően lejárt igénybejelentési határidőt követően a felszámolónak 45 nap áll rendelkezésre arra, hogy a hitelezői igényeket felülvizsgálja, ezután kerülhet sor az érdekeltekkel a szükséges egyeztetésre, majd ezt követően 15 napon belül kell a hitelezőket a nyilvántartásba vett és nem vehető hitelezői igényeikről írásban tájékoztatni. Ha a felszámoló nem tart szükségesnek egyeztetést, akkor 45 nap elteltével 15 napon belül kell kiküldeni a tájékoztatást, ha az érdekeltekkel egyeztet, úgy értelemszerűen a határidő az egyeztetés lezárásától számít.

Egyeztetés volt abban, hogy a felszámoló mulaszt, ha a törvényben meghatározott határidőn belül a hitelező részére a tájékoztatást nem küldi meg, mely mulasztás alapot ad kifogás benyújtására, és a felszámoló arra való kötelezésére, hogy a hitelezői igény nyilvántartásba vételéről, vagy arról, hogy azt nem vette nyilvántartásba, a hitelezőt tájékoztassa.

Az ítéletábra álláspontja szerint a jövőben nem célszerű és nem indokolt azokat a hitelezői kifogásokat, amelyeket a felszámoló hitelezői igény visszaigazolásának elmulasztása miatt nyújt be a hitelező, egyben vitatott hitelezői igény elbírálására irányuló eljárásnak is tekinteni. A mulasztásra alapított kifogásnál csak arról kell döntenie, hogy mulasztott-e a felszámoló, és kötelezni kell a mulasztás pótlására, ezt követően kell a felszámolónak az esetlegesen vitatott igényt betervezni a bírósághoz. A két eljárást összemosni – különös tekintettel a Cstv.51.§ (1) bekezdése alapján most már egyértelművé vált álláspontra, hogy abban az eljárásban a fél a felszámoló – nem lehet.

XIII. Cstv.49/A, 49/B.§ (A törvény hatályba lépését követően elrendelt felszámolási eljárásokban kell alkalmazni.

Cstv.49/A. § (1) A felszámoló a nyilvános pályázati felhívást a Céglapban - a pályázatok benyújtására megállapított kezdő időpontot legalább 15 nappal megelőzően - teszi közzé, amelynek tartalmaznia kell:

- a) az értékesítésre kerülő vagyon megjelölését,
- b) az értékesítés feltételeit,

c) a legalacsonyabb összegű ellenértéket (minimálár).

d) az ajánlatok benyújtásának formáját, időpontját, az ajánlati biztosítékot, az átvétel és az elbírálás módját,

e) a részletes pályázati feltételeket tartalmazó dokumentum átvételének és az információ kérésének módját.

(1a) Az (1) bekezdés c) pontja szerinti minimálár meghatározásának szabályait e törvény végrehajtási rendelete tartalmazza.

(4) A felszámoló a pályázatot eredménytelennek nyilváníthatja, amennyiben nem adtak be a pályázati feltételeknek megfelelő pályázatot. Ezt követően - legkésőbb az eredménytelen pályázati felhívás közzétételétől számított 3 hónapon belül - új pályázatot írhat ki. Ha több közel azonos értékű (a vételár vonatkozásában legfeljebb 10%-kal eltérő) ajánlat érkezik, a felszámoló haladéktalanul köteles az említett pályázók között nyilvános ártárgyalást tartani, amelynek feltételeit az ártárgyalás megkezdését megelőzően a felekkel közölnie kell. Az addig megtett pályázati ajánlatok automatikusan érvényben maradnak, vagy azoknál magasabb vételárat tartalmazó ajánlatot lehet tenni. Az ártárgyaláson részt nem vevő vagy visszalépő pályázó az ajánlati biztosítékot elveszíti.

(5) A (4) bekezdésben foglaltakat követő újabb sikertelen pályázat esetén - a hitelezői választmány (ennek hiányában az annak létrehozására az 5/A. § (4) bekezdése szerint jogosult hitelezők) egyetértésével - a felszámoló a pályázat harmadik megisméltése helyett a vagyontárgyat becsértéken az azt igénylő - a vagyontárgyra vonatkozóan zálogjoggal rendelkező - zálogjogosult hitelezőnek értékesíti oly módon, hogy több igénylő esetén a Ptk. 5:118-5:122. §-ában meghatározott kielégítési sorrend irányadó. Ha a tulajdont szerző zálogjogosult a zálogjogosultak kielégítési sorrendjében első helyen áll (a továbbiakban: elsőhelyi zálogjogosult), a vételár megfizetése úgy történik, hogy a vevő a felszámoló által szolgáltatott adatok alapján - legkésőbb a szerződéskötést követő 15 napon belül - köteles megfizetni

a) a 49/D. § (1) bekezdés a)-e) pontja szerinti ráfordításokat,

b) a felszámoló díjelőlegeként a vételár 3%-ának megfelelő összeget és az azt terhelő általános forgalmi adó megfizetéséhez szükséges összeget,

c) az 59. § (5) bekezdése szerinti kifizetések céljára a vételár 2%-át, valamint

d) a vételár és a felszámolási eljárásban értékesített vagyontárgyat terhelő zálogjoggal biztosított, elismert követelése közötti pozitív különbözetet.

(6) Az (5) bekezdés c) pontja alapján kapott összeget a felszámoló 15 napon belül átutalja a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatala által vezetett számlára.

49/B. § (1) Az árverést a felszámoló árverési hirdetésménnyel tűzi ki, és ebben feltünteti

a) az adós nevét és székhelyét,

b) az árverés helyét és idejét,

c) az árverésre kerülő vagyontárgyakat és becsértéküket.

d) a legalacsonyabb összegű ellenértéket (minimálár).

e) az árverési előleg összegét és azt, hogy az ingóságot az árverés előtt hol és mikor lehet megtekinteni,

f) ingatlan árverése esetén

fa) az ingatlan-nyilvántartási adatokat, a földhasználati nyilvántartásba bejegyzett földhasználat jogcímét, időtartamát,

fb) az ingatlan tartozékait, az épületnél jellemző sajátosságokat, továbbá beköltözhető vagy lakott állapotát,

fc) az árverési előleg összegét; és

g) az egyéb lényeges körülményeket.

(1a) Az (1) bekezdés d) pontja szerinti minimálár meghatározásának szabályait e törvény végrehajtási rendelete tartalmazza.

(3) Ha az árverésen a felajánlott vételár nem éri el a becsértéket, a felszámoló megismételt árverés tartásáról határoz.

(4) A vagyontárgyra az árverezhet, aki előlegként az ingatlan becsértékének 5%-át legkésőbb az árverés megkezdése előtt a felszámolónál letétbe helyezi. A vevő köteles a teljes vételárat az árverési hirdetményben közzétett feltételek szerint az adós számlájára befizetni. Ha ezt a vevő elmulasztja, az előlegét elveszti. Az ingatlan árverésen történő értékesítése - ha e törvény másként nem rendelkezik - nem érinti harmadik személynek az árverés időpontjában az ingatlanra bejegyzett és az ingatlan-nyilvántartáson kívül fennálló jogait. Ha a 49. § (5)-(6) bekezdésében foglaltak szerint per indult, annak jogerős befejezéséig a befizetett összeget elkülönített, kamatozó számlán kell tartani.

(7) A (3) bekezdésben foglaltakat követő újabb eredménytelen árverés esetén - a hitelezői választmány (választmány hiányában az annak létrehozására az 5/A. § (4) bekezdése szerint jogosult hitelezők) egyetértésével - a felszámoló az árverés harmadik megismétlése helyett a vagyontárgyat becsértéken az azt igénylő, a vagyontárgyra vonatkozóan zálogjoggal rendelkező zálogjogosult hitelezőnek értékesíti oly módon, hogy több igénylő esetén a Ptk. 5:118-5:122. §-ában meghatározott kielégítési sorrend irányadó. Ha a tulajdont szerző zálogjogosult az elsőhelyi zálogjogosult, a vételár megfizetése úgy történik, hogy a vevő - a felszámoló által szolgáltatott adatok alapján - legkésőbb a szerződéskötést követő 15 napon belül köteles megfizetni

a) a 49/D. § (1) bekezdés a)-e) pontja szerinti ráfordításokat,

b) a felszámoló díjelőlegeként a vételár 3%-ának megfelelő összeget és az azt terhelő általános forgalmi adó megfizetéséhez szükséges összeget,

c) az 59. § (5) bekezdése szerinti kifizetések céljára a vételár 2%-át, valamint

d) a vételár és a felszámolási eljárásban értékesített vagyontárgyat terhelő zálogjoggal biztosított, elismert követelése közötti pozitív különbözetet.

(8) A (7) bekezdés c) pontja alapján kapott összeget a felszámoló 15 napon belül átutalja a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatala által vezetett számlára.

Mindkét törvényhely alapján egyértelmű az, hogy a második sikertelen pályázat, illetőleg árverés esetén értékesítheti a felszámoló a zálogjogosultnak a vagyontárgyat.

A módosított rendelkezések közül fontos a minimálár és becsérték fogalma. Dr. Juhász László tájékoztatja a tanácskozás résztvevőit arról, hogy az értékesítéssel összefüggő kormányrendelet tervezete elkészült, azt a kormány vitára is bocsátotta, azonban ténylegesen a kormányrendelet nem született meg { (1a) bekezdés}.

XIII/1. Kérdés:

A 49/A.(5) és a 49/B.§ (7) bekezdése alapján mely zálogjogosult hitelező jogosult beszámításra.

Egységes álláspont alakult ki abban, hogy a törvény szövege alapján egyértelműen megállapítható, hogy beszámítási joga kizárólag az I. ranghelyen álló zálogjogosultnak van, a többi zálogjogosultra irányadó a beszámítási tilalmat általánosságban kizáró Cstv. 49.§ (4) bekezdése.

XIV. Cstv.

Cstv. 49/D.§ (Hatályba lépést követően elrendelt felszámolási eljárásokban kell alkalmazni)

Cstv. 59.§ (1) bekezdés b) pont (hatálybalépésekor folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell!!!)

49/D. § (1) Amennyiben a zálogjogosult a 46. § (7) bekezdésében meghatározott befizetési kötelezettségét teljesítette - és követelése nem a 3. § (1) bekezdés g) pontja szerinti függő követelés -, a felszámoló a következőképpen jár el: ha a zálogjog a felszámolás kezdő időpontja előtt jött létre, a felszámoló a zálogtárgy értékesítése során befolyt vételárból - követelésen alapított zálogjog esetén pedig a követelés beszédéséből, behajtásából (a továbbiakban együtt: behajtás) származó bevételből - az alábbi sorrendben

a) a zálogtárgy élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető állapotának elhárításával közvetlenül összefüggő, hatósági határozattal elrendelt munkálatok igazolt költségeit,

b) a zálogtárgy 40. § szerinti perekkel történő visszakövetelésének, a zálogtárgy megőrzésének, állagmegóvásának, értékesítésének költségeit,

c) a zálogtárggyal összefüggésben a felszámolás kezdő időpontját követően esedékessé váló és befizetendő adókat, igazgatási szolgáltatási díjakat,

d) követelésen alapuló zálogjog esetén a követelés behajtásának költségeit,

e) a nettó vételár (a követelés behajtásából származó bevétel) legfeljebb 1%-ának megfelelő mértékű összeget az 57. § (2) bekezdés f) pontjában meghatározott költségként, valamint

f) a nettó vételár - illetve a követelés behajtásából származó bevétel - 7, 5%-ának megfelelő összeget vonhatja le, az a)-f) pont szerinti levonásokat követően fennmaradó összeget pedig 15 napon belül az értékesített zálogtárgyat terhelő, zálogjoggal biztosított követelés (tőke, szerződéses kamat, költségek) kielégítésére köteles fordítani az említett sorrendben, több jogosult esetén a Ptk. 5:118-5:122. §-ában meghatározott kielégítési sorrend figyelembevételével.

(2) A felszámoló az (1) bekezdés f) pontja szerinti összegből 3%-nak megfelelő összegű felszámolói díjelőleget és ezt a díjelőleget terhelő általános forgalmi adó megfizetéséhez szükséges összeget veheti fel, 2%-ot pedig haladéktalanul a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatala részére utal át. A Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatala az átutalt összeget elkülönítetten kezeli, és az 59. § (5) bekezdése szerinti kifizetésekre használja fel. Az (1) bekezdés és az e bekezdés szerinti levonásokat és kifizetéseket követően fennmaradó összeget a felszámoló az 57. § (1) bekezdésében felsorolt tartozások teljesítésének fedezetéül köteles elkülöníteni.

(2a) E § alkalmazásában létrejötnek kell tekinteni a felszámolás kezdő időpontját megelőzően kötött zálogszerződéssel olyan követelésen alapított zálogjogot is, amely követelés a felszámolás kezdő időpontja előtt létrejött jogviszonyból a felszámolás kezdő időpontját követően keletkezett.

Cstv. 57. § (1) A gazdálkodó szervezetnek a felszámolás körébe tartozó vagyonából a tartozásokat a következő sorrend figyelembevételével kell kielégíteni:

a) a felszámolás (2) bekezdés szerinti költségei,

b) a felszámolás kezdő időpontja előtt zálogjoggal biztosított követeléseknek a 49/D. § (1)-(2a) bekezdés alkalmazásával ki nem elégített része a zálogtárgy általános forgalmi adó nélkül számított értékesítési árbevétele összegéig, oly módon, hogy a 49/D. § (1) bekezdés f) pontja szerint a zálogjogosultnak teljesítendő kifizetéskor levont, és a 49/D. § (2) bekezdése szerint az e § (1) bekezdésében meghatározott tartozásokra elkülönített összeget is a zálogjoggal biztosított követelések kifizetésére kell fordítani; ha pedig a zálogtárgyat több zálogjog terheli, akkor a kielégítés sorrendjére a Ptk. 5:118-5:122. §-a az irányadó.

A Cstv.49/D.§-ával kapcsolatos módosítások egy részét a Pécsi Ítéltábla már a 2017. május 12-i konferencián megtárgyalta, az ott írtakat fenntartja.

XV/1. Kérdés:

Hogyan kell értelmezni az (1) bekezdés módosított rendelkezéseit.

Egyetértés volt abban, hogy a Cstv. módosított 49/D.§ leglényegesebb változása, hogy megszünteti a különbséget az egyedi zálogjog, és a körülírással meghatározott zálogjog,

illetőleg azok jogosultjaik között, a továbbiakban nincs külön szabály attól függően, hogy milyen fajta zálogjog illeti meg a zálogjogosultat. A rendelkezéseket a törvény hatálybalépését követően elrendelt felszámolási eljárásokban már alkalmazni kell, nincs tehát annak jelentősége (a törvényhely alkalmazása szempontjából), hogy a zálogjog mikor keletkezett, és annak sem, hogy az egyedi, vagyont terhelő, vagy körülírással meghatározott zálogjog volt-e.

Egységessé válik a levonás is, tehát bármilyen zálogjog illeti meg a hitelezőt, a zálogtárgy értékesítése során befolyt vételárból a felszámoló a 49/D.§ a) - f) pontja szerinti összegeket jogosult levonni, a zálogjogosult a fennmaradó összeg kifizetésére tarthat igényt, mégpedig a törvény módosított rendelkezése szerint 15 napon belül, mely 15 nap attól az időponttól számít, amikor a vételár a felszámolóhoz befolyt.

Az eljárásnak ebben a szakaszában a kifogásra alapot adó felszámolói mulasztás az lehet, ha a felszámoló a 15 napon belüli fizetési kötelezettségének nem tesz eleget. A zálogtárgyból befolyt bevétel 7,5 %-ával történő „elszámolásra” csak a zárómérlegben fog sor kerülni az 57.§ (1) bekezdés b) pontjának módosítása folytán, ezért is értelmét veszti az olyan irányú kifogás, amely mindössze arra irányul, hogy a felszámoló számoljon el. (A Pécsi Ítéltábla eddig sem támogatta ezt a gyakorlatot, a mulasztás a felszámoló részéről az, ha nem fizet a zálogjogosultnak, és nem az, ha nem küld elszámolást, különösen mert azt a törvény külön nem írja elő. Lsd. Pécsi Ítéltábla Fpkhf.IV.45.089/2017/2. számú határozata). A kifogás folytán indult eljárásban a hitelezőnek határozott kérelmet kell előterjesztenie (különösen az új Pp.-re figyelemmel!), aminek pedig a Cstv.49/D.§ (1) bekezdése alapján a felszámoló mulasztásának pótlására, azaz fizetésre kötelezésre kell irányulnia. Ebben az eljárásban pedig csak azt lehet vizsgálni, hogy a Cstv.49/D.§ (1) bekezdés a), b), c), d), e) és f) pontjában írt összegeket vont-e le a felszámoló, ha nem a különbözet megfizetésére kell kötelezni (az adós rendelkezésre álló vagyonából, illetve az esetleges ezt követően befolyt bevételből). Ha pedig a levonás megfelelő volt, a kifogást el kell utasítani, hiszen további kifizetésre az eljárásnak ebben a szakaszában a zálogjogosult hitelező nem tarthat igényt.

A 49/D.§ (1) bekezdés b) pontjában meghatározott, a zálogtárgy megőrzési, állagmegóvási, szolgáltatási díjak tekintetében sem nyitható vita, ha a zálogjogosult hitelező álláspontja szerint a felszámoló ezeket jogellenesen elszámolt felszámolási költségként fizette ki a jogosultaknak, úgy a Cstv.51.§-a alapján előterjesztett kifogás folytán azt kell kérnie, hogy a felszámoló ezeket fizesse vissza az adós vagyonába, ez esetben módosul a 49/D.§ b) pont szerint levonható összeg, és ebben az esetben tarthat igényt a zálogjogosult további kifizetésre.

XV/2. Kérdés:

Felveheti-e a felszámoló a felszámolói díjelőleget a bíróság rendelkezése nélkül a Cstv.49/D.§ (2) bekezdése alapján.

A tanácskozás egyetértett abban, hogy a (2) bekezdés egyértelműen felhatalmazza a felszámolót arra, hogy ezt az összeget felvegye, az felszámolói díjelőlegnek, és külön nevesített felszámolási költségnek minősül a Cstv. 57.§ (1) bekezdésébe beiktatott k) pont alapján. Megjegyzést érdemel, hogy a 39/2009.(IX.3.) IRM rendelet jelenleg még ellentétes rendelkezést tartalmaz, a Cstv. rendelkezését azonban az IRM rendelet nem írja felül.

XV/3. Kérdés:

Felhasználhatja, elköltheti-e a felszámoló felszámolási költségekre (1) bekezdés szerinti kifizetések, valamint a felszámolói díj és a GH-nak járó összeg levonása után fennmaradó részt?

Az 49/D.§ (2) bekezdésének utolsó mondata értelmében ezt kifejezetten a felszámolási költségekre kell elkülöníteni, tehát ebből lehet felszámolási költséget kifizetni, ellenkező esetben a 7,5 % levonásának semmi értelme nem volna.

XV/4. Kérdés:

A Cstv.49/D.§ (2c) bekezdésére tekintettel alkalmazható-e a korábbi gyakorlat?

EBH2016. G.4.

I. Önmagában a jövőben követeléseket elzálogosító megállapodás (zálogszerződés) nem hoz létre zálogjogot, mert hiányzik a zálogtárgy, amelyen a zálogjog létrejöhetne.

II. A felszámolás kezdő időpontja előtt megkötött jövőbeni követelések elzálogosítására vonatkozó szerződés alapján bérleti szerződésből eredő, a felszámolás kezdő időpontja után az adós által nyújtott szolgáltatás ellenértékére (bérleti díj) a Cstv. 49/D. § (1) bekezdése szerint nem keletkezhet zálogjog. (A zálogjog csak arra követelésre terjed ki, melynek megfelelő ellenszolgáltatást az adós a felszámolás kezdő időpontját megelőzően teljesítette.)

Egységes álláspont szerint a beiktatott rendelkezés új helyzetet teremt, a korábbi döntés már nem lesz irányadó.

XV/5. Kérdés:

Mit jelent a Cstv.49/D.§ (8) bekezdése, hogyan kell értelmezni?

A 49/D.§ (8) bekezdése arra ad szabályt, ha a pályázaton a zálogjogosult is indul, illetőleg a zálogjogosult is árverező, és ő a pályázat/árverés nyertese. Ezzel szemben a 49/A.§.(5) bekezdése és a 49/B.§ (7) bekezdése alapján a második sikertelen árverést vagy pályázatot követően vásárolhat a zálogjogosult. A szabályok azonban a vételár megfizetésére vonatkozóan az 1. ranghelyi zálogjogosult tekintetében ugyanazok, a többi zálogjogosultnak pedig nincs beszámítási joga.

A 49/A. (5), a 49/B. (7) és a 49/D (8) bekezdésével összefüggésben érdemes még megjegyezni azt, hogy mindegyik jogszabályhely úgy rendelkezik, hogy a vevőnek a felszámoló által szolgáltatott adatok alapján kell az ott írt költségeket megfizetnie, mégpedig a szerződéskötést követő 15 napon belül. Ez pedig azt jelenti, hogy a felszámolónak vagy a szerződéskötést megelőzően kell közölnie azt, hogy milyen összegű az a)-d) pont alapján fizetendő költség, vagy pedig ezt az adásvételi szerződésbe bele kell foglalni. A zálogjogosult hitelező az összeg ismeretében kell, hogy eldönthesse, kíván-e szerződést kötni vagy sem. Az eljárásnak ebben a szakaszában nem nyitható vita azon, hogy milyen összegű költségeket kell a vevőnek megfizetnie.

XV/6. Kérdés:

Hogyan kell értelmezni a Cstv. módosított 57.§ (1) bekezdés b) pontját?

Mindenekelőtt rögzíteni kell, hogy jogalkotási hiba, hogy az 57.§ (1) bekezdés b) pontja nem a zálogjogi rendelkezésekkel együtt lép hatályba, kimaradt a Mód. tv. 37.§ (3) bekezdéséből, holott a módosított b) pont csak a módosított zálogjogi rendelkezésekkel együtt értelmezhető.

Egyetértés volt abban, hogy a módosítás annak lehetőségét teremtette meg, hogy a zálogjogosult a 49/D.§ (1) bekezdés a)-f) pontja alapján levont (kivéve az ÁFA) összeg erejéig az adós egyéb vagyonából is kielégítést kapjon, mert minden zálogjogosult 49/D.§ alapján ki nem elégített követelése a zálogtárgy ÁFA nélkül számított értékesítési árbevétele összegéig az 57.§ (1) bekezdés b) pontjába kerül, azaz a felszámolási költségeket követően kielégítendő igény lesz. Bár a törvény szóhasználata pontatlan, azt nyilvánvalóan csak úgy lehet értelmezni, hogy a 49/D.§ (1) bekezdés alapján levont összegből még rendelkezésre álló, felszámolási költségekre fel nem használt összeget kell a zálogjogosult kifizetésére fordítani. (Az ítéletábra álláspontja szerint ez a rendelkezés itt értelmetlen és szükségtelen is, miután az adós teljes vagyonának felosztásáról kell dönteni, melybe már minden beletartozik, az az összeg is, ami a 49/D.§ alapján a zálogjogosultnak járó összegből levonásra került, és az a) pont szerinti felszámolási költségek kifizetése után fennmaradt. Tehát e helyen rendelkezni a kifizetés forrásáról értelmetlen.

E rendelkezésből is az következik, hogy a 49/D.§ f) pontja alapján levont 7,5 %-nak megfelelő összegből a felszámoló jogosult a felszámolási költségeket az eljárás folyamán kielégíteni.

XVI.Cstv. 50.§(folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell)

Cstv. 50.§ (6)*A bíróság a közbenső mérleget és a részleges vagyonfelosztási javaslatot 30 napon belül végzéssel jóváhagyja, vagy elutasítja. A jóváhagyó végzés elleni*

fellebbezésnek nincs halasztó hatálya. A bíróság a végzésben rendelkezik arról, hogy a közbenső mérleg elkészítéséig értékesített vagyontárgyakból és a felszámolás kezdő időpontja előtt keletkezett, behajtott követelésekből - **kivéve a 49/D. § (1) és (3) bekezdés szerinti értékesítések esetét** - együttesen befolyt összeg 4%-át (ha pedig a felszámolási eljárást a csődeljárás megszüntetésével egyidejűleg rendelték el [21/B. §] akkor 2%-át) - az adós felszámolás alatti tevékenysége esetén továbbá az ebből eredő bevétel 2%-át -, de legalább 200 000 forintot, díjelőlegként a Gazdasági Hivatal által kezelt, elkülönített számlán lévő összegből a felszámoló részére utalják ki, ha a fenti összeg a számlán az adós hitelezőinek befizetéseiből rendelkezésre áll. Ha a fenti összeg az elkülönített számlán nem, ám az adós cég számláján rendelkezésre áll, a felszámolónak a díjat e számla terhére kell kiutalni. A felszámolónak kiutalt összeget meg kell növelni a kifizetendő összeggel arányos, az általános forgalmi adó megfizetéséhez szükséges összeggel.

Az (1) és (5) bekezdés módosításai nem okoznak problémát.

A (6) bekezdéssel gondolatjelbe tett rendelkezése „kivéve a 49/D.§ (1) és (3) bekezdés szerinti értékesítések esetét” megerősíti, hogy a felszámoló a 49/D. § alapján történt értékesítésekből a felszámolói díjelőlegét bírósági határozat nélkül felveheti, arról nem kell, és nem is lehet a közbenső mérlegben dönten.

XVII. Cstv.51.§, 51/A.§ (folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell)

Cstv. 51. § (1) *A felszámoló jogszabálysértő intézkedése vagy mulasztása ellen a sérelmet szenvedett fél, a hitelezői választmány, valamint a hitelezői képviselő a tudomásszerzéstől számított 15 napon belül a felszámolást elrendelő bíróságnál a felszámolóval szemben kifogással élhet. Az adós nevében kifogást a 8. § (1) bekezdésében meghatározott szervek képviselője nyújthat be.*

(3a) A bíróság a kifogást elbíráló végzésében - a felszámoló kérelmére - engedélyezheti, hogy a felszámoló a bíróság végzése szerinti őt terhelő, a kifogást előterjesztő fél részére megfizetett eljárási költséget az adós vagyonából felvegye és azt felszámolási költségként elszámolja, ha - a kifogás benyújtására okot adó mulasztás vagy intézkedés körülményeire is tekintettel - megállapítható, hogy a felszámoló az ilyen tisztséget betöltő személytől általában elvárható gondossággal járt el.

(4) A kifogásnak helyt adó végzés ellen a közléstől számított 15 napon belül fellebbezhet - a végzésnek a kifogást előterjesztő fél részére megítélt költségek felszámolási költségként történő kifizetésének engedélyezésére irányuló kérelmet elutasító rendelkezésére is kiterjedően - a felszámoló, a végzésnek a kifogást előterjesztő fél részére megítélt költségek felszámolási költségként történő kifizetését engedélyező rendelkezése ellen pedig a kifogást előterjesztő

fél, ha ez utóbbi hitelezőnek minősül. A kifogást elutasító végzés ellen a kifogást előterjesztő fél fellebbezhet.

Cstv.51.§-ának módosításával a Pécsi Ítéltábla már a 2017. május 12-i konzultáción foglalkozott, az ott írtakat a Pécsi Ítéltábla iránymutatásként – a kifogás folytán indult eljárásban hozott végzés indokolása és rendelkező részére vonatkozó javaslatot – fenntartja az alábbiak szerint:

„ A módosított rendelkezésekkel egyértelművé vált, hogy a kifogást a „felszámolóval szemben” kell előterjeszteni, fellebbezési jog a felszámolót saját nevében illeti meg, költségek megfizetésére pervesztesség esetén a felszámolót kell kötelezni, pernyertesség esetén ő jogosult költségre.

Új rendelkezés, hogy a felszámoló kérelmére a bíróság engedélyezheti, hogy a felszámoló az ellenérdekű félnek megfizetett eljárási költséget összegét az adós vagyonából felvegye (ez felszámolási költség a Cstv. 57.§ (2) bek. 1) pontja szerint)

Az ítéltábla javaslata a végzés bevezető és rendelkező részére a következő:

Bevezető rész:

„ATörvényszék az(fa. adós neve) adós felszámolási eljárásában a(jogi képviselő neve) által képviselt hitelező általsorszám alatt, a(jogi képviselő neve)(felszámoló szervezet neve) felszámolóval szemben benyújtott kifogás tárgyában meghozta a következő....”.

Rendelkező rész:

„Kötelezi a bíróság a felszámolót, hogy fizessen meg a hitelezőnek 15 napon belülforint eljárási költséget.

Engedélyezi, hogy a felszámoló a hitelezőnek megfizetett eljárási költséget az adós vagyonából felvegye, és azt felszámolási költségként elszámolja.”

Az ítéltábla felhívja a figyelmet arra, hogy a módosított rendelkezések indokolása részben ellentétes a törvény szövegével, mert a törvényalkotó bírói észrevételekre a törvény szöveget módosította, az indokolást azonban nem. A törvény szövege az irányadó és alkalmazandó, e szerint pedig a felszámoló azt a költséget veheti fel az adós vagyonából, amelyet a hitelezőnek megfizetett, tehát nem a hitelezőnek kell hitelezői igényként megítélt összeget adóssal szemben érvényesítenie. A hitelezővel szemben a felszámolónak kell helytállnia, és a felszámoló veheti fel az adós vagyonából az ily módon a hitelezőnek megtérített összeget.

51/A. § A bíróság a felszámolóval szemben bírságot kiszabó határozatát a jogerőre emelkedését követő 8 napon belül megküldi a felszámolók névjegyzékét vezető, illetve a

felszámoló szervezetet a 27/A. § (6a) bekezdése vagy a 66. § (6) bekezdése alapján nyilvántartó hatóságnak.

A beiktatott rendelkezéssel kapcsolatban értelmezési probléma nem merült fel.

XVIII. Cstv. 52.§ (2), (3) bekezdés (folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell

Cstv. 52.§ (2) A felszámolás kezdő időpontjától számított két év elteltével a felszámolási zárómérleg elkészítése kötelező, kivéve, ha

a) az adós ellen indított folyamatban lévő per vagy hatósági eljárás jogerős befejezése a hitelezői igény megállapításához szükséges, vagy

b) még nem fejeződtek be

ba) a 33/A. § alapján felszámoló által indított megállapítási perek,

bb) a 40. § alapján kezdeményezett eljárások vagy az adós vagyona terhére kötött fedezetelvonó szerződésekre alapított eljárások, vagy

bc) a vitatott igény elbírálására vagy kifogás alapján indult eljárások.

(3) A felszámolási zárómérleg tartalmazza:

a) a pénzeszközöket,

b) a megmaradt (nem értékesített) vagyontárgyakat, piaci értéken,

c) a be nem hajtott követeléseket,

d) a ki nem egyenlített tartozásokat hitelezőnkénti bontásban, ideértve a felszámolási költségek miatti tartozásokat is, könyv szerinti értéken,

e) a fel nem osztható vagyont,

f) a felosztható vagyont.

A törvény 52.§ (2) bekezdés b) pontja bővítette annak a lehetőségét, hogy a felszámolási eljárás a kezdő időponttól számított két év elteltével is folytatódjon. A b) pont rendelkezései egyértelműek. Az a) pont alapján úgy tűnik, hogy ha az adós ellen pénzkövetelés iránti per van folyamatban – nyilvánvalóan azért, mert a felszámoló a követelést nem ismerte el - akkor a felszámolás nem fejeződhet be, hiszen ez esetben a hitelezői igény megállapításához szükséges a perbeli döntés.

A (3) bekezdés módosítása nem igényel értelmezést.

XIX. Cstv. 54.§ (a folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell, de ezt csak úgy lehet értelmezni, hogy csak a már megindított felszámolási eljárásokból eredően a törvény hatálya lépését követően benyújtott keresetek esetén alkalmazandó)

Cstv.54. § (1) A felszámoló a felszámolás során az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható gondossággal köteles eljárni. Kötelezettségeinek megszegésével okozott kárért a polgári jogi felelősség szabályai szerint felel. A felszámoló felelőssége az adósnak a felszámolás kezdő időpontjában meglévő

-, illetve a felszámolás alatt szerzett - vagyonával [4. § (1) bekezdés] összefüggésben áll fenn. A felszámoló elvárható gondosságának körébe tartozik, hogy amennyiben a fizetéseképtelenség bírósági megállapítása előtti időszakban jogszabályellenes vagyonkimentés történt, és a felszámoló úgy látja, hogy az ilyen vagyonkimentéssel szembeni fellépéssel a felszámolói vagyon növelhető, köteles az eljárásokat megindítani, tájékoztatva erről a hitelezői választmányt is.

(2) Az (1) bekezdés szerinti keresetekre a 6. § szerinti bíróság kizárólagosan illetékes.

A Cstv. 54.§ (1) bekezdése szó szerint megegyezik a korábbi 54.§ szövegével, az új rendelkezés a (2) bekezdés beiktatása, értelmezési probléma nem merült fel.

XX. Cstv. 56.§ (3) bekezdése (folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell)

Cstv.56.§ (3) Ha az eljárás befejezésekor az értékesítetlen vagyontárgyak között zálogjoggal terhelt vagyontárgy is található, a vagyontárgyaknak a hitelezők közötti felosztásáról rendelkező végzés jogerőre emelkedésével a zálogjog megszűnik. A szükséges eljárás lefolytatása a bíróság végzése alapján hivatalból történik. A zálogtárgyat elsődlegesen az adott zálogtárgyon fennálló zálogjog jogosultja(i) között kell felosztani a Ptk. 5:118-5:122. §-ában meghatározott kielégítési sorrend figyelembevételével. A zálogtárgynak a felszámolási zárómérlegben meghatározott értékével nem fedezett követelések ki nem egyenlített részének kielégítése, valamint a zálogjogosultak kielégítése után a zálogtárgy fennmaradó hányadának felosztása tekintetében az 57-58. § szerint kell eljárni.

XX/1. Kérdés:

Milyen esetben alkalmazható a módosított 56.§ (3) bekezdés?

E rendelkezést akkor kell alkalmazni, ha a zálogtárgyat a felszámolási eljárás során nem értékesítik (ez esetben az 57.§ (1) bekezdés b) pontja nem lenne alkalmazható, hiszen nincs értékesítési árbevétel, amihez mérhetnénk a kielégítetlen hitelezői igényt). Ez esetben a zálogtárgyat a zálogjogosult hitelezőnek a zárómérlegben meghatározott értéken kell átadni. Ez tulajdonképpen egy rangsoron kívüli vagyonátadás lesz, és csak a zálogjogosult kielégítése után, a zálogtárgy fennmaradó hányadára irányadó az 57.§ kielégítési szabálya.

Ez irányadó abban az esetben is, ha egyébként nincs más vagyon, és van kielégítetlen felszámolási költség is. A törvényalkotó nem számolt azzal a lehetőséggel, hogy az eljárás befejezésekor kiegyenlítetlen felszámolási költségek vannak, és arra nincs fedezet. Gyakorlatilag a zálogjogosult ebben az esetben kerül a legkedvezőbb helyzetbe, hiszen ez esetben a zálogtárgyat semmiféle költség nem terheli, ellentétben a 49/A.§ (5), a 49/B.§ (7), a 49/D.§ (1) és (8) bekezdése alapján történt értékesítéssel.

XX/2. Kérdés:

Milyen kategóriába sorolható a 56.§ (3) bekezdése alapján ki nem elégített követelésrész?

Az ítéletábra álláspontja szerint zálogjogosult zálogtárgy értékével nem fedezett követelését már nem az 57.§ (1) bekezdés b) pontjába, hanem az f) pontjába kell besorolni.

XXI. Cstv.57.§ (1) bekezdés c) pontja, (2) bekezdés l) és k) pontja. (folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell)

Cstv. 57. § (1) A gazdálkodó szervezetnek a felszámolás körébe tartozó vagyonából a tartozásokat a következő sorrend figyelembevételével kell kielégíteni:

c) a gazdálkodó szervezetet terhelő tartásdíj, életjáradék, kártérítési járadék, bányászati keresetkiegészítés, továbbá a mezőgazdasági szövetkezet tagja részére a háztáji föld vagy termény helyett adott pénzbeli juttatás, amely a jogosultat élete végéig megilleti,

d) a kötvényen alapuló követelések kivételével, magánszemély nem gazdasági tevékenységből eredő más követelése (így különösen a hibás teljesítésből, a kártérítésből, sérelemdíjből eredő követelések, a szakmában szokásos várható szavatossági vagy jótállási kötelezettségek felszámoló által számszerűsített összegét is ideértve), a kis- és mikrovállalkozás, a mezőgazdasági őstermelő követelése, valamint a Szövetkezeti Hitelintézetek Tőkefedezeti Közös Alapja azon követelései, amelyek azon alapulnak, hogy a Szövetkezeti Hitelintézetek Tőkefedezeti Közös Alapja a biztosított betéttel rendelkező betétesek jogutódjává, illetve követelései jogutódjává vált,

(2) A felszámolási költségek a következők:

k) a felszámoló számára e törvény alapján kifizethető díjelőleg, valamint

l) az a költség, amelynek felszámolási költségként történő kifizetését és elszámolását a bíróság az 51. § (3a) bekezdésében meghatározott esetekben engedélyezte.

Cstv. 57.§ (1) bekezdés c és d) pontjában a változás annyi, a módosítással a sérelemdíj a c) pontból a d) pontba került át.

Cstv. 57.§ (1) bekezdés k) pontjának módosítása összefügg a Cstv. 49/D.§ (2) bekezdésének módosításával is, mellyel kapcsolatos álláspont e jogszabályhelynél rögzítésre került.

Az 57.§ l) pontjának módosítása a Cstv. 51.§-ának módosításával függ össze, annak következtében vált szükségessé.

XXI/1. Kérdés:

Átsorolhatja-e a felszámoló a már nyilvántartástartásba vett igényeket?

Egységes volt az álláspont abban, hogy nem sorolhatja át. Bár a módosított rendelkezést a folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell, de csak a törvény hatályba lépését követően megkezdett eljárási cselekményekre, megtett intézkedésekre, ezért a már besorolt hitelezői igényre a törvénymódosítás nincs hatással.

XXI/2. Kérdés:

Milyen esetben kerülhet sor díjelőleg kifizetésére?

Az ítéletábra álláspontja szerint a Cstv. 49/D.§ (2) bekezdése alapján bírósági határozat nélkül, valamint a Cstv.50.§ (6) bekezdése szerint meghozott bírósági határozat alapján. Mivel a zálogjogosult részére történt értékesítésnél /49/A.§ (5), a 49/B.§ (7), 49/D.§ (8) bekezdés/ a Cstv. csak a levonásról rendelkezik, arról nem, hogy a levont előleget a felszámoló felvehetné, e vagyoneértékesítésekből eredően csak a közbenső mérleget jóváhagyó végzésbe foglalt döntés alapján vehet fel előleget.

XXII. Cstv. 59.§ (1) bekezdés (folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell)

Cstv. 59. § (1) A felszámoló díjának összege a felszámolás során az eladott vagyontárgyak bevétele és a befolyt - a felszámolás kezdő időpontja előtt keletkezett - követelések pénzbevétele együttes összegének 5%-a (ha a felszámolási eljárást a csődeljárás megszüntetésével egyidejűleg rendelték el, akkor 3%-a), de legalább 300 000 forint. Az adós felszámolás alatti tevékenysége esetén az ebből eredő bevétel 2%-a vehető díjként figyelembe. A bíróság ettől a mértéktől különösen bonyolult ügyben eltérhet, és a felszámoló díját ennél magasabb összegben állapíthatja meg. Az egyszerűsített felszámolási eljárásban a felszámoló díja 300 000 forint, továbbá a felszámolás során eladott vagyontárgyak bevétele és a befolyt - a felszámolás kezdő időpontja előtt keletkezett - követelések pénzbevétele együttes összegének 1%-a, ezen felül a 49/A. § (5) bekezdés, 49/B. § (7) bekezdés és a 49/D. § (2) bekezdésben szabályozott értékesítések esetén az ott meghatározott módon kiszámított összeg. Egyezség esetén a felszámoló díja az egyezség körébe tartozó, a számviteli jogszabályok szerinti felosztható vagyon értékének [42. §] 5%-a, de legalább 300 000 forint. Ha a felosztható vagyon mértéke több mint 1.000.000.000 forint, akkor a felszámolói díjat a bíróság ennél alacsonyabb mértékben, a felszámoló által elvégzett tevékenység és munkateher figyelembevételével állapítja meg. Az e §-ban meghatározott felszámolói díjak a díjat terhelő általános forgalmi adó összegét nem tartalmazzák. A felszámoló 27/A. § és 39. § szerinti felmentése esetén díjazását az általa végzett tevékenységre tekintettel és a működése alatt az adóhoz befolyt bevételek arányában kell megállapítani.

XXII/1. Kérdés:

A felszámolói díj számításának gyakorlata – mely szerint külön kell számolni a 49/D.§ szerinti díjat, és külön - a zálogtárgy figyelmen kívül hagyásával - az 59.§ szerinti díjat – fenntartható-e tekintettel arra, hogy a törvény 49/D.§ (2) bekezdése a zálogtárgy bevételéből levonható díjat kifejezetten előlegnek minősítette?

Az ítéletábra álláspontja az, hogy ezen a gyakorlaton a megváltozott jogszabályi környezetben változtatni kell. Álláspontja szerint az 59.§ (1) bekezdése alapján számított díjnál a teljes értékesített vagyont (behajtott követelést) figyelembe kell venni, ez alapján kell kiszámítani a felszámolói díjat, és abból le kell vonni a felvett díjelőleget. Ezt az értelmezést erősíti a negyedik mondat módosítása is, amely külön rendelkezést tartalmaz arra vonatkozóan, hogy az egyszerűsített felszámolás esetén a 300.000 forinton felül jár valamennyi vagyontárgy értékesítéséből (követelés behajtásából) 1 % díj, és ezen felül külön jár a 49/A.§ (5), a 49/B.§ (7) és a 49/D.§ (2) bekezdése alapján további díj. (A 49/D.§ (8) bekezdése szerinti értékesítésre viszont nem jár külön díj)

Probléma merülhet fel a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatalának járó összeg kiszámításánál az előlegek esetén, de ezzel a problémával idő hiányában a tanácskozás nem foglalkozott.

XXIII. Cstv. 63/B.§ (6) bekezdés (hatálybalépéskor folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell)

Cst.63/B.§

(2) Amennyiben az (1) bekezdés szerinti felhívások eredménytelenek, és az eljárás a felszámolási eljárás általános szabályai szerint nem folytatható le, a felszámoló erről írásbeli jelentést készít, és kérelmet, illetve javaslatot nyújt be a bíróságnak az adós vagyonának, illetve be nem hajtott követeléseinek a hitelezők közötti felosztására. A felszámoló záró adóbevallást is készít, amelyet a kérelem, illetve a javaslat bíróságra történő benyújtásával és az adó megfizetésével egyidejűleg nyújt be az adóhatósághoz. A vagyonfelosztási kérelemnek tartalmaznia kell a hitelezői igények összesítését, a felszámoló költségkimutatását, valamint a behajthatatlan követelések, pénz- és vagyonmaradvány felosztására vonatkozó javaslatot. A kérelem beérkezését követő 8 munkanapon belül a bíróság a felszámoló jelentését és a vagyonfelosztásra vonatkozó javaslatát megküldi a hitelezőknek [a (3) bekezdés szerinti eltéréssel], továbbá az állami és az önkormányzati adóhatóságnak. A jelentésre, illetve a vagyonfelosztási javaslatra vonatkozó kifogást írásban, 15 munkanapon belül lehet benyújtani. A határidő jogvesztő. A kifogás arra is irányulhat, hogy a bíróság kötelezze a felszámolót a felszámolás általános szabályok szerinti lefolytatására. A kifogásnak helyt adó végzés ellen a felszámoló, a kifogást elutasító végzés ellen a kifogást benyújtó a közléstől számított 8 munkanapon belül fellebbezhet. A fellebbezést 30 napon belül kell elbírálni.

(3) Amennyiben a felszámoló által benyújtott jelentés és vagyonfelosztási kérelem alapján az adósnak a felszámolási eljárás alatt nem volt sem bevétele, sem kiadása, a felszámoló által készített jelentést és vagyonfelosztási javaslatot csak az állami és az önkormányzati adóhatóságnak kell megküldeni, továbbá nem kell közbenső mérleget készíteni.

(6) A bíróság a (4) bekezdés szerinti végzésben az adós gazdálkodó szervezet vezetőjét

a) hivatalból az 59. § (5) bekezdés alapján kifizetésre kerülő felszámolói díj állam javára történő megtérítésére,

b) a felszámolási eljárást kezdeményező hitelező részére - a (4) bekezdés szerinti végzés meghozatalát megelőzően benyújtott kérelmére - a hitelező által megfizetett és a 27. § (1a) bekezdése alapján a felszámolási eljárásban meg nem térült illeték és közzétételi költségterítés megtérítésére, valamint

c) a felszámoló kérelmére a felszámolót - az egyszerűsített felszámolási eljárásban megillető - 300 000 forint és a felszámolónak az 59. § (5) bekezdés alapján kifizetett összeg különbözetének a felszámoló részére történő megtérítésére

kötelezi, ha az egyszerűsített felszámolási eljárásra a könyvvezetés, illetve a nyilvántartások hiányosságai miatt került sor, vagy ha a vezető tisztségviselő a cég felszámolását megelőző három év közül bármelyikben neki felróható okból nem tett eleget az éves beszámoló, az egyszerűsített éves beszámoló, az összevont (konszolidált) éves beszámoló külön jogszabályban meghatározott letétbehelyezési és közzétételi kötelezettségének.

A 63/B.§ (2) bekezdése csak a másodfokú bíróság számára előírt határidővel módosult, az elsőfokú bíróságokat nem érinti.

A (3) bekezdés értelmében nem kell közbenső mérleget készíteni, ez azonban nem új szabály, a 225/2000. (XII.19.) Korm. rendelet 7.§ (1) bekezdése eddig is így rendelkezett. A módosítás ellenére az ítéletábra álláspontja az, hogy a BH2016. 18. számú döntés továbbra is irányadó.

BH2016. 18. II. *Ha az adósnak volt vagyona, vagy a felszámolás során a tevékenységet folytatja, s ebből következően bevételei és kiadásai vannak, a felszámolónak kötelezően közbenső mérleget kell készítenie akkor is, ha az eljárást végül egyszerűsített módon fejezi be [1991. évi XLIX. tv. 27/A. § (7) bek., 49. § (4) bek., 50. §, 57. § (1) bek., 58. § (1) bek.].*

Új szabály, hogy ha az egyszerűsített felszámolási eljárásban a felszámoló részére kifizethető díj nem éri el a 300.000 forintot, a felszámoló a kiegészítést az adós vezető tisztségviselőjétől kérheti.

XXIII/1. Kérdés:

A törvény hatályba lépését megelőzően benyújtott egyszerűsített felszámolási kérelmek esetén a felszámoló utólag nyújthat-e be a (6) bekezdés c) pontja szerinti kérelmet.

A Pécsi Törvényszék tájékoztatta a tanácskozást arról, hogy már előfordult a gyakorlatukban ilyen eset, és arra az álláspontra jutottak, hogy bár a törvény rendelkezéseit a folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell, de csak a törvény hatályba lépését követően megkezdett eljárási cselekményekre, amit úgy értelmeztek, hogy a törvény hatályba lépését megelőzően már benyújtott egyszerűsített felszámolási kérelmek esetén nincs helye a (6) bekezdés c) pontja alkalmazásának, csak a törvény hatályba lépését követően benyújtott egyszerűsített kérelmeknél terjeszthet elő a felszámoló ilyen irányú kérelmet.

A tanácskozás elfogadta a Pécsi Törvényszék álláspontját.

A stratégia kiemelt jelentőségű gazdálkodó szervezetekkel kapcsolatos eljárással, és a Cstv. 33/A.§, valamint a Cstv. 40.§-a alapján indítható perekkel kapcsolatos módosításokkal a tanácskozás nem foglalkozott.

Pécs, 2017. szeptember 15.

Dr. Kovács Ildikó
ítélőtáblai tanácselnök